

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU OGÓLNEGO

gminy Nowe Warpno

organ sporządzający:

Burmistrz Nowego Warpna

wykonawca:

Geofabryka Sp. z o.o.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 14a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

czerwiec 2025

1. WSTĘP.....	5
2. USTALENIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWE WARPNO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	7
2.1. Cel i zakres planu ogólnego.....	7
2.2. Ustalenia projektu planu ogólnego	7
3. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWE WARPNO Z INNYMI DOKUMENTAMI	11
4. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU GMINY	16
4.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	16
4.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne.....	17
4.3. Geomorfologia i rzeźba terenu.....	18
4.4. Budowa geologiczna i gleby.....	19
4.4.1 Złoże, tereny i obszary górnicze	19
4.4.2 Warunki glebowe i zasoby agroekologiczne.....	19
4.5. Wody podziemne.....	19
4.6. Wody powierzchniowe.....	20
4.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	23
4.8. Obszary cenne przyrodniczo objęte formą ochroną przyrody	25
4.9. Jakość środowiska oraz jego zagrożeń wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń.....	28
4.9.1 Powietrze atmosferyczne.....	28
4.9.2 Degradacja gleb i powierzchni ziemi	29
4.9.3 Jakość wód.....	30
4.9.4 Hałas.....	31
4.9.5 Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego.....	32
4.9.6 Zagrożenie ryzykiem wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	32
4.10. Walory kultury materialnej.....	32
4.11. Walory krajobrazowe	33
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	34
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	37
8. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW CHRONIONYCH	49
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	50
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	50
11. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY.....	51
12. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU.....	52
13. ANALIZA WARIANTOWA.....	53
14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000 ..	54
15. WNIOSKI.....	55
16. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	55
17. OŚWIADCZENIE.....	57
18. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	58

1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Nowe Warpno wykonana w związku z podjęciem uchwały nr II/020/2024 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Nowe Warpno, zwanego w dalszej części prognozy „projektem planu”. Granicami obszaru objętego przystąpieniem do sporządzania Planu ogólnego są granice administracyjne miejsko-wiejskiej gminy Nowe Warpno.

Plan ogólny gminy stanowi nowy instrument planowania przestrzennego, wprowadzony na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Opracowanie prognozy jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) – zw. dalej „ustawą ooś”.

Podstawą formalną wykonania opracowania jest zlecenie Urzędu Gminy Nowe Warpno. Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów. W opracowaniu wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby planu ogólnego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska związanego z inwestycjami oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań

kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.

- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji jego zapisów, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. USTALENIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWE WARPNO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno jest kluczowym instrumentem polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, umożliwiającym racjonalne i zrównoważone gospodarowanie przestrzenią. Ustalenia planu odnoszą się do istniejących uwarunkowań funkcjonalnych, środowiskowych i społecznych oraz wyznaczają ramy dla dalszego rozwoju gminy, w zgodzie z dokumentami rangi regionalnej i krajowej.

2.1. Cel i zakres planu ogólnego

Plan ogólny gminy Nowe Warpno stanowi akt prawa miejscowego, który zastępuje dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Warpno z 2018 r. Ustawodawca określił termin, do którego Studium może obowiązywać – najpóźniej do 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie jedynym dokumentem określającym przeznaczenie terenów na obszarze gminy będzie plan ogólny.

Celem opracowania planu ogólnego jest nie tylko wypełnienie ustawowego obowiązku, ale przede wszystkim stworzenie instrumentu, który umożliwi racjonalne i zrównoważone prowadzenie polityki przestrzennej. Plan ogólny stanowi podstawę:

- do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- do wydawania decyzji o warunkach zabudowy (WZ), które zgodnie z nowymi przepisami będą mogły być wydawane wyłącznie na terenach wyznaczonych jako Obszary Uzupełnienia Zabudowy (OUZ).

Plan ogólny kształtuje strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy, poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz określenie gminnych standardów urbanistycznych, które definiują możliwe formy zagospodarowania i parametry zabudowy. Ustalenia planu mają charakter wiążący zarówno przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy. W praktyce oznacza to, że brak uchwalenia planu ogólnego uniemożliwi prowadzenie polityki przestrzennej na poziomie lokalnym – zarówno w zakresie uchwalania nowych planów miejscowych, jak i wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

W projekcie planu ogólnego gminy Nowe Warpno, w ramach elementów obowiązkowych określono:

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne, obejmujące gminny katalog stref planistycznych, w którym określa się profil funkcjonalny stref planistycznych oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenu (wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej).

W ramach elementów fakultatywnych określono:

- obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ),
- obszar zabudowy śródmiejskiej (OZS).

Nie wskazano natomiast gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej (również będących elementem fakultatywnym).

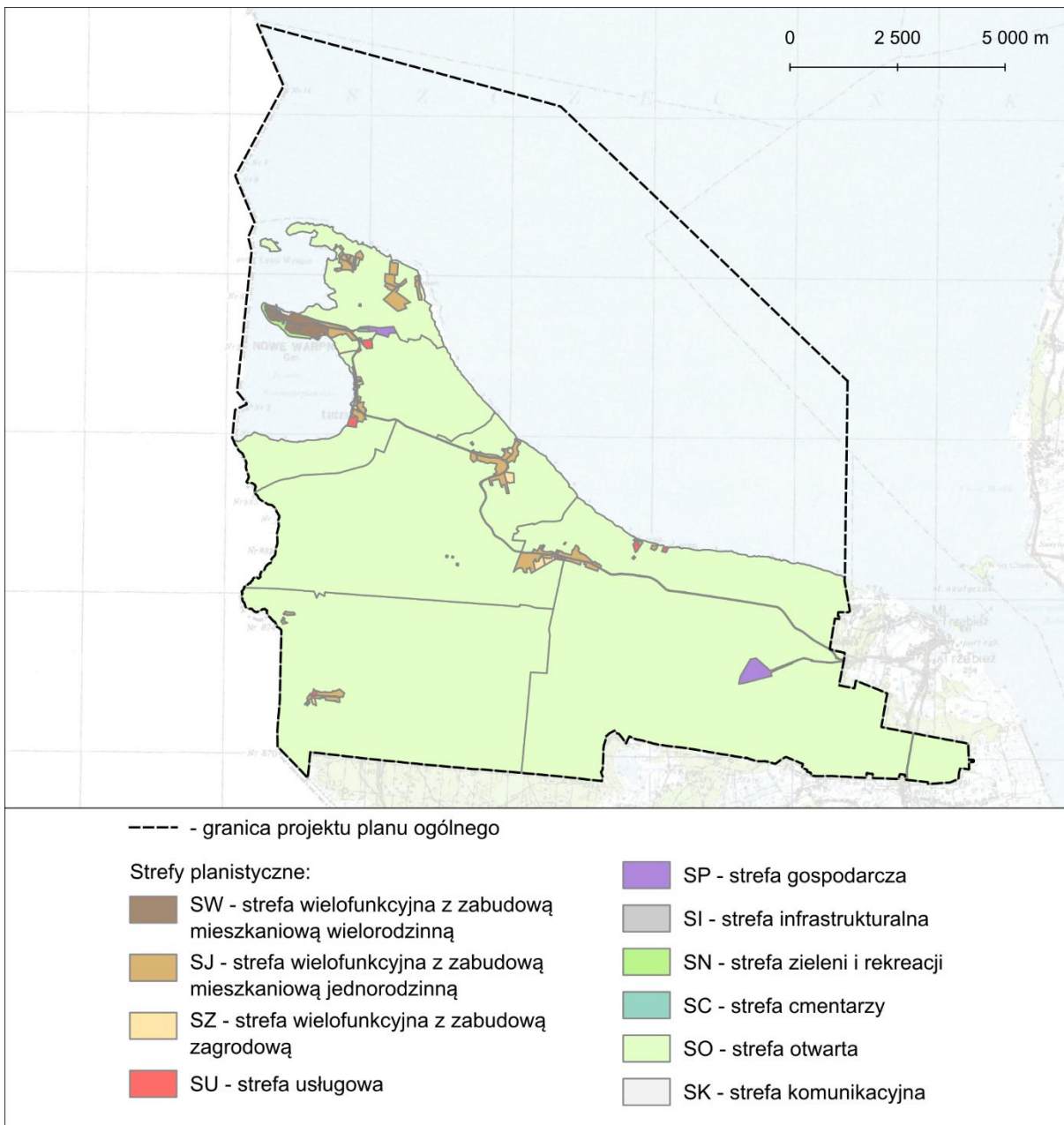
2.2. Ustalenia projektu planu ogólnego

Na obszarze gminy Nowe Warpno wyznaczono łącznie 118 stref planistycznych w podziale na 10 typów, spośród 13 dopuszczonych w art. 13c ust. 2 upzp:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, oznaczona symbolem SW,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, oznaczona symbolem SJ,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, oznaczona symbolem SZ,

- strefa usługowa, oznaczona symbolem SU,
- strefa gospodarcza, oznaczona symbolem SP,
- strefa infrastrukturalna, oznaczona symbolem SI,
- strefa zieleni i rekreacji, oznaczona symbolem SN,
- strefa cmentarzy, oznaczona symbolem SC,
- strefa otwarta, oznaczona symbolem SO,
- strefa komunikacyjna SK.

Strefy zostały wyznaczone w sposób rozłączny, z uwzględnieniem istniejącego i planowanego zagospodarowania, warunków środowiskowych, dostępności infrastruktury oraz dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 1. Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie planu ogólnego gminy Nowe Warpno

Każda strefa posiada przypisany profil funkcjonalny podstawowy (stały) oraz profil dodatkowy (zmienny, ustalany lokalnie), który wskazuje dopuszczalne formy użytkowania danego obszaru. Szczegółowe zestawienie funkcji podstawowych i dodatkowych dla każdej strefy zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 1. Profile funkcjonalne podstawowe i dodatkowe określone dla stref planistycznych

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej	
			podstawowy	dodatkowy
1	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej
3	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług
4	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej
5	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług
6	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	-
7	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren usług edukacji, teren usług kultury i rozrywki, teren zieleni naturalnej
8	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	-
9	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	-
10	SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej

Charakterystyka wybranych stref planistycznych

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczono w centrum Nowego Warpna. Uwzględniono istniejące zespoły zabudowy wielorodzinnej, budynków jednorodzinnych znajdujących się w ich sąsiedztwie, a także zespoły budynków gospodarczych i usług. W strefie dopuszcza się rozwój nowej zabudowy wielorodzinnej, jednorodzinnej, terenów zieleni, ogrodów działkowych oraz usług, komunikacji i infrastruktury. Nowe tereny pod zabudowę wielorodzinną nie zostały wyznaczone poza ww. lokalizacjami.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną wyznaczono na większości terenów mieszkaniowych w gminie, głównie na terenach już zainwestowanych oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W strefie możliwe jest lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w różnej formie: wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej, zabudowy usługowej, a także miejscami zabudowy letniskowej oraz terenów komunikacji, infrastruktury, zieleni, ogrodów działkowych, itp., zgodnie z profilem podstawowym i dodatkowym w strefie. Strefa stanowi kontynuację i uzupełnienie istniejącej zabudowy.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową obejmują tradycyjną zabudowę wiejską, powiązaną z działalnością rolniczą i układami osadniczymi o charakterze rozproszonym. Strefy te wspierają kontynuację funkcji rolniczo-mieszkaniowych.

Spośród stref wielofunkcyjnych największa liczba wydziałów dotyczy strefy wielofunkcyjnej z zabudową jednorodziną (51 jednostek), co podkreśla wybitnie osadniczy charakter gminy. Niemal 2% powierzchni gminy objęta została tą strefą. Zabudowa zagrodowa stanowi drugi rodzaj pod względem liczebności stref, ale pod względem powierzchni ustępuje strefie z zabudową wielorodzinną.

Strefy usług wyznaczono na terenach istniejącej zabudowy usług publicznych i komercyjnych. Należy dodać, że tereny usług zostały uwzględnione we wszystkich strefach, w których w profilu dodatkowym była taka możliwość. Oznacza to, że tereny działalności usługowej mogą być lokalizowane zarówno w strefach mieszkaniowych jak i usługowych i gospodarczych.

Strefy gospodarcze obejmują istniejące zespoły zabudowy oczyszczalni oraz tereny przy cmentarzu w Nowym Warpnie. Inwestycje o charakterze produkcyjnym prowadzone będą nadal w rejonie Portu w Nowym Warpnie. W projekcie planu ogólnego nie przewiduje się istotnych zmian funkcji tych terenów w stosunku do aktualnie obowiązujących dokumentów planistycznych. Zakłada się kontynuację dotychczasowego zagospodarowania, bez intensyfikacji lub rozbudowy poza wskazane wcześniej tereny.

Strefy komunikacji została wyznaczona dla terenów kolejowych i terenów dróg i wojewódzkich.

Strefa cmentarzy obejmuje istniejące tereny cmentarza w Nowym Warpnie.

Strefa zieleni i rekreacji (SN) obejmuje tereny o istotnym znaczeniu dla lokalnego mikroklimatu, estetyki krajobrazu oraz funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnych. W jej skład wchodzi przede wszystkim tereny nadbrzeżne Jeziora Nowowarpieńskiego, a także obszary sportu i rekreacji zlokalizowane w rejonie osiedli Grądno i Podgrodzie, które pełnią ważną rolę w kształtowaniu przestrzeni publicznej dostępnej dla mieszkańców i przyjezdnych. Obszary te, ze względu na swoje walory przyrodnicze, krajobrazowe i społeczne, powinny być zachowane w niezmienionej formie, zgodnie z przypisanym im profilem funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym. Warto zaznaczyć, że elementy zieleni urządzonej i naturalnej mogą występować także w ramach innych stref, w tym mieszkaniowych czy usługowych, nawet jeśli nie zostały wyodrębnione w ramach strefy SN.

Strefa otwarta (SO) obejmuje największy obszar na terenie gminy (prawie 97% jej powierzchni) i została wyznaczona na niezabudowanych terenach, w tym o wysokim znaczeniu przyrodniczym i krajobrazowym. Obejmuje przede wszystkim grunty rolne, łąki, użytki zielone, kompleksy leśne, doliny cieków i jeziora, obszary zieleni naturalnej. Związana jest z występowaniem na terenie gminy rozbudowanego systemu przyrodniczego, w tym systemu obszarów chronionych, na który składają się: obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz występowanie gleb

organicznych. Wydzielone strefy otwarte wynikają z konieczności ochrony przestrzeni naturalnych oraz utrzymania równowagi między urbanizacją, a środowiskiem, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej przestrzeni do rozwoju infrastruktury i komunikacji.

Podsumowując, ustalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno zapewniają spójne ramy dla dalszego rozwoju przestrzennego, zgodne z zasadami ładu przestrzennego, ochrony środowiska i zrównoważonego gospodarowania zasobami. Wyznaczone strefy i standardy urbanistyczne umożliwiają planowanie zgodne z lokalnymi potrzebami oraz eliminują ryzyko niekontrolowanego rozlewania się zabudowy.

3. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWE WARPNO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno został opracowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w oparciu o obowiązujące dokumenty strategiczne, planistyczne i sektorowe na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym.

Powiązania z dokumentami lokalnymi i ponadlokalnymi

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030

Dotychczasowa Strategia Rozwoju Gminy Nowe Warpno obowiązywała do 2007 roku i obecnie nie pełni już funkcji kierunkowej. Uchwałą nr 2/1/2024 Walnego Zebrania Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego z dnia 9 lutego 2024 r. została przyjęta strategia rozwoju ponadlokalnego pod nazwą „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030”.

Przyjęcie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030 jest istotnym krokiem w kierunku zintegrowanego zarządzania rozwojem terytorialnym w regionie. Nowe Warpno, dzięki swojemu położeniu, walorom środowiskowym oraz funkcjom turystycznym i rekreacyjnym, ma potencjał, by pełnić rolę zrównoważonego zaplecza wypoczynkowego dla rdzenia metropolii szczecińskiej. Strategia SOM 2030 wspiera tę rolę, wskazując kierunki ochrony zasobów przyrodniczych, wzmocnienia funkcji rekreacyjnych oraz integracji z regionalnym systemem tras rowerowych i ekologicznej infrastruktury.

Do głównych powiązań między gminami na terenie obszaru metropolitalnego należą usługi publiczne, dojazdy do pracy i szkół, przepływy finansowe między gminami, migracje oraz współpraca samorządów. W ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego wskazano ośrodki miejskie o różnym znaczeniu, w tym miasto Nowe Warpno jako ośrodek miejski o znaczeniu podstawowym, w którym koncentrują się głównie funkcje lokalne w zakresie: administracji, podstawowych usług publicznych oraz turystyki sezonowej.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030 zawiera model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Do najważniejszych założeń polityki przestrzennej w zakresie sieci osadniczej i usług społecznych należą:

- rozwój ośrodków miejskich o znaczeniu podstawowym w tym miasta Nowe Warpno,
- rozwój ośrodków wiejskich II, III, IV rzędu,
- podniesienie jakości przestrzeni publicznych,
- dążenie do różnorodności funkcjonalnej związanej głównie z usługami o charakterze gminnym i miejskim,
- w ramach lokalnych centrów miejscowości gminnych należy dążyć do sytuowania obiektów usług o charakterze podstawowym, takich, jak: handel detaliczny, piekarnie, drogerie, gastronomia, usługi rzemieślnicze,

- przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy poza zwarte jednostki osadnicze,
- kształtowanie zwartych, intensywnych struktur funkcjonalno-przestrzennych w odległości max. 2 km od centrum miejscowości,
- rozrost tkanki osadniczej a oparciu o istniejące zainwestowanie infrastrukturalne.

W zakresie strategicznych stref gospodarczych:

- lokowanie większych przedsięwzięć gospodarczych na terenach dotychczas zainwestowanych, o podobnej strukturze funkcjonalnej lub na terenach odpowiednio przystosowanych (objętych MPZP, uzbrojonych, z dobrą dostępnością komunikacyjną),
- ochrona terenów rolniczych jako lokalnego zaplecza żywnościowego w dążeniu do samowystarczalności i ochrony ograniczonych zasobów,
- wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego i istniejących podmiotów naukowych i badawczo-rozwojowych.

W zakresie przestrzeni dla turystyki i rekreacji, transportu zbiorowego i indywidualnego:

- utworzenie ciągłego, spójnego systemu tras rowerowych oraz szlaków turystycznych na terenie SOM,
- ochrona otulin rzek i jezior przed chaotyczną, niekontrolowaną zabudową,
- tworzenie spójnej sieci dróg rowerowych w skali SOM,
- konieczność utrzymania i dalszego kształtowania spójnej sieci powiązań przyrodniczych, która obejmuje obszary prawnie chronione, sieć korytarzy ekologicznych, tereny zieleni, w tym zieleńców, parków, skwerów i innych elementów tworzących sieć ekologiczną i błękitno-zieloną infrastrukturę w SOM,
- ochrona istniejących terenów zieleni, w tym zieleńców, parków, skwerów i innych elementów tworzących sieć przyrodniczą i błękitno-zieloną infrastrukturę w SOM,
- zmniejszenie antropopresji na tereny cenne przyrodniczo, w szczególności przy brzegach jezior i rzek,
- współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wspólnego planowania obszarów zainwestowanych, w tym szczególnie zabudowy mieszkaniowej.

W zakresie krajobrazu kulturowego należy dążyć do ochrony i ekspozycji unikatowych wartości krajobrazu kulturowego SOM, w tym historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych w krajobrazie.

W zakresie takich komponentów środowiska jak: gleby, wody, bioróżnorodność zaleca się:

- ochronę wartości użytkowej gruntów – utrzymywanie zdolności produkcyjnej gruntów i zapobieganie ich degradacji,
- ochronę gleb hydrologicznych,
- tworzenie stref ochronnych – buforowych wokół zbiorników wodnych, np. w postaci nowych zadrzewień, zakrzewień i szuwarów,
- zrównoważone zagospodarowanie obszarami w odległości ok. 200 m od brzegów jezior, zabezpieczające przed zmianą stosunków wodnych na obszarze SOM,
- przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z ubożeniem krajobrazu, prowadzącą do stopniowego przekształcania siedlisk i składu gatunkowego obszaru,
- zachowanie w przestrzeni SOM naturalnych ekosystemów jako cennych obszarów ochrony różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie oraz podejmowanie działań kompensacyjnych w zakresie fragmentaryzacji krajobrazu – przeciwdziałanie powstawaniu barier ekologicznych.

W zakresie zgodności ze strategią rozwoju ponadlokalnego, plan ogólny wprowadza strefy planistyczne zgodne z założeniami w zakresie kształtowania polityki przestrzennej wymienionymi w strategii rozwoju ponadlokalnego. Strefy planistyczne określone w planie ogólnym są zgodne z założeniami modelu funkcjonalno-przestrzennego. Ponadto cele strategiczne nie powodują konieczności wyznaczania w planie ogólnych szczegółowych, dedykowanych tym celom stref planistycznych, a ustalenia planu ogólnego gminy umożliwiają realizację celów zapisanych w strategii rozwoju ponadlokalnego i nie stoją z nimi w sprzeczności.

Powiązania z dokumentami regionalnymi

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego

Projekt planu ogólnego uwzględnia zapisy obowiązującego *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego*, przyjętego uchwałą nr XVII/214/2020 Sejmiku Województwa zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego wyznacza cele oraz kierunki polityki przestrzennej regionu, uwzględniając zarówno istniejące uwarunkowania środowiskowe, jak i pożądany model rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego. Obszar gminy Nowe Warpno obejmują cele polityki przestrzennej województwa w zakresie:

- celu V- ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, kierunek - obszarowa ochrona obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, zalecenie: uwzględnienie w polityce gmin obszarów zwaloryzowanych jako spełniających kryteria parków kulturowych PK25 „Nowe Warpno”;
- celu VII - wzrost i rozwój gospodarczy, kierunek - wspieranie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój turystycznego potencjału endogenicznego województwa, zalecenie: wykorzystanie Półwyspu Nowowarpieńskiego do rozwoju windsurfingu i kitesurfingu;
- celu VIII - poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego, w ramach którego do gminy Nowe Warpno sformułowano dwa kierunki:
 - o usprawnianie systemu dróg wojewódzkich, spójnego przestrzennie z systemem dróg krajowych, ustalenie: przebudowa przejść dróg wojewódzkich przez miejscowości: Tanowo (DW115);
 - o kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych, zalecenie: reaktywacja połączeń na liniach kolejowych: nr 406 Szczecin-Police- Trzebież w ramach Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej;
- celu IX - rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej: kierunek - budowa i rozbudowa sieci gazowych, zalecenia: budowa sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia (gazociągi i stacje gazowe) na obszarach deficytowych: gazociąg Police-Nowe Warpno, budowa układów wyspowego zasilania w gaz, zaopatrywanych za pomocą dostaw LNG, LBG.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego określa obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym w ramach, których znajduje się gmina Nowe Warpno. Dla obszarów tych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego określono także cele oraz kierunki polityki przestrzennej:

- 1) Szczeciński Obszar Metropolitalny jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, w skład którego wchodzi gmina Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania. Miejski obszar funkcjonalny Szczecina (Szczeciński Obszar Metropolitalny - SOM) obejmuje swym zasięgiem gminy członkowskie Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, w tym gminę miejsko-wiejską Nowe Warpno. Szczeciński Obszar Metropolitalny stanowi policentryczny układ osadniczy, którego centrum stanowi miasto rdzeniowe Szczecin wraz z 7 pozostałymi

miasta o różnej wielkości i różnych funkcjach, w tym z miastem Nowe Warpno. Ponadto miasto Szczecin posiada powiązania krajowe oraz międzynarodowe w zakresie: gospodarki, komunikacji, w dziedzinie wyższej kultury, nauki oraz turystyki z innymi miastami metropolitalnymi.

W ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego określono w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego następujące cele i kierunki:

- Cel XVI - racjonalizacja struktury funkcjonalno-przestrzennej i sieci osadniczej oraz wzmocnienie funkcji miejskich, kierunek: wspieranie policentrycznej sieci osadniczej i funkcji miejskich, zalecenie: kierowanie funkcji miejskich do centrów miast i przestrzeni nadwodnych;
 - Cel XIX - wzmocnianie szczecińskiego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka wzrostu gospodarczego, kierunek: rozwój gospodarczy obszaru w oparciu o potencjał portów morskich, zalecenie: aktywizacja małych portów przez intensyfikację funkcji istniejących lub nadanie nowych, w pierwszym rzędzie turystycznych oraz kierunek: gospodarcze wykorzystanie potencjału turystycznego, zalecenie: rozbudowa infrastruktury turystyki wodnej na Odrze, Zalewie Szczecińskim i Bałtyku, z uruchomieniem tramwaju wodnego ze Szczecina do kąpielisk na jeziorze Dąbie i Zalewie Szczecińskim;
 - cel XX- wzmocnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych, kierunek: utworzenie w SOM sprawnie działających systemów transportu, zalecenie: utworzenie wodnego połączenia Szczecin-Świnoujście poprzez promowe połączenie Nowe Warpno-Świnoujście w systemie „Parkuj i płyń” (park&ferry) jako alternatywnego połączenia komunikacyjnego w obrębie zachodniej części SOM.
- 2) Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej jako obszar szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej, w ramach którego określono: cel związany z racjonalizacją rozwoju gospodarczego i ochroną zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej, kierunek: rozwijanie regionalnych specjalizacji w oparciu o ochronę i wykorzystanie endogenicznych potencjałów przyrodniczych i kulturowych, zalecenie: zagospodarowanie nadmorskich obszarów portowych uwzględniające funkcje przetadunkową oraz rybacką.
 - 3) Obszar Funkcjonalny Strefy Przygranicznej jako obszar wymagający restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej w zakresie przeciwdziałania peryferyjności w przestrzeni kraju i wykorzystanie powiązań transgranicznych.
 - 4) Obszar Funkcjonalny Specjalnej Strefy Włączenia jako obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych, kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze społeczno-gospodarczym oraz konfliktów przestrzennych związanych ze sposobem wykorzystania ich potencjału przyrodniczego i kulturowego. Na terenach tych planowane są działania ukierunkowane na rzecz aktywizacji gospodarczej obszaru w oparciu o wykorzystanie endogenicznych potencjałów, poprawę dostępności do Szczecina oraz regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu oraz poprawę dostępności do podstawowych usług w zakresie edukacji i zdrowia.

Wszystkie powyższe cele, kierunki oraz zalecenia zostały uwzględnione w wyznaczonych strefach planistycznych oraz nie stoją w sprzeczności z realizacją zadań zawartych w planie województwa. Ponadto strefy planistyczne zostały wyznaczone w taki sposób, aby umożliwić realizację pozostałych planowanych inwestycji, zapewniając odpowiednią przestrzeń i warunki do ich realizacji.

Na poziomie planu ogólnego gminy Nowe Warpno realizacja celów z poziomu planu województwa jest możliwa poprzez uwzględnienie stref typowych dla ośrodków o znaczeniu lokalnym: strefy gospodarczej, strefy wielofunkcyjnej z zabudową jednorodziną, strefy zabudowy zagrodowej, strefy usług, strefy otwartej. Ośrodki gminne, koncentrujące potencjał lokalny powinny oferować zróżnicowane możliwości w szczególności w zakresie usług lokalnych zdrowia, oświaty, administracji publicznej, a także działalności pozarolniczej kultury, gospodarki i sportu na poziomie gminnym.

Tego rodzaju strefy znalazły się w planie ogólnym gminy, umożliwiając kontynuację i przyszłą realizację wymienionych funkcji.

Rozmieszczenie stref w planie jest zgodne z układem funkcjonalnym województwa i nie narusza jego spójności terytorialnej ani wartości przyrodniczo-kulturowych. Tym samym plan ogólny tworzy solidne podstawy dla dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy Nowe Warpno w zgodzie z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu.

Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego

Zgodnie z uchwałą nr 542/2019 z dnia 29 marca 2019 roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przystąpił do sporządzenia projektu *Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego*. Na dzień uchwalenia planu ogólnego Gminy Nowe Warpno Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego został przyjęty uchwałą nr 500/2023 z dnia 28 marca 2023 roku Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego i trwa procedura formalno-prawna poprzedzająca przyjęcie projektu audytu przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego.

Powiązania z dokumentami krajowymi i unijnymi

Plan ogólny uwzględnia priorytety i wytyczne wynikające z dokumentów krajowych, wspólnotowych oraz międzynarodowych dotyczących ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Wśród nich znajdują się:

- Konferencja ONZ w Rio de Janeiro (1992) – podstawowy akt definiujący zasady zrównoważonego rozwoju, na którym opiera się integracja polityki przestrzennej z celami społecznymi, środowiskowymi i gospodarczymi,
- Konwencja Berneńska – dotycząca ochrony gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk,
- Protokół z Kioto, Protokół montreali, Protokół z Aarhus – odnoszące się do ograniczania emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń oraz zapewnienia dostępu do informacji o środowisku,
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) – której celem jest podejmowanie działań adaptacyjnych i ograniczających skutki zmian klimatycznych.

Na poziomie unijnym uwzględniono wytyczne zawarte w dyrektywach środowiskowych, w szczególności:

- Dyrektywa 92/43/EWG (tzw. siedliskowa) oraz Dyrektywa 2009/147/WE (ptasia) – podstawy prawne funkcjonowania sieci Natura 2000,
- Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) – w zakresie ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów wodnych,
- Dyrektywa odpadowa 2008/98/WE, Dyrektywa IPPC, Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych – dotyczące ochrony jakości powietrza i gospodarki odpadami.

Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej krajowe akty prawne zostały dostosowane do wymogów wspólnotowych. Plan ogólny gminy Nowe Warpno respektuje te zasady, szczególnie w odniesieniu do ochrony różnorodności biologicznej, jakości środowiska życia, planowania przestrzeni otwartych oraz racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi. W dokumentacji planistycznej przyjęto zasadę integrowania celów środowiskowych z innymi wymiarami rozwoju lokalnego.

Dodatkowo, plan ogólny wpisuje się w założenia krajowego dokumentu strategicznego: Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). Dokument ten określa kierunki działań mających na celu zwiększenie odporności gospodarki, społeczeństwa i środowiska na skutki zmian klimatu. W kontekście planowania przestrzennego szczególnie nacisk położono na ochronę zasobów wodnych, zarządzanie ryzykiem powodziowym, wzmacnianie funkcji przyrodniczych terenów

otwartych oraz adaptację infrastruktury i terenów zurbanizowanych do zmieniających się warunków klimatycznych. Tym samym plan ogólny stanowi instrument realizacji zarówno krajowych, jak i wspólnotowych celów ochrony środowiska, krajobrazu, klimatu i zrównoważonego rozwoju.

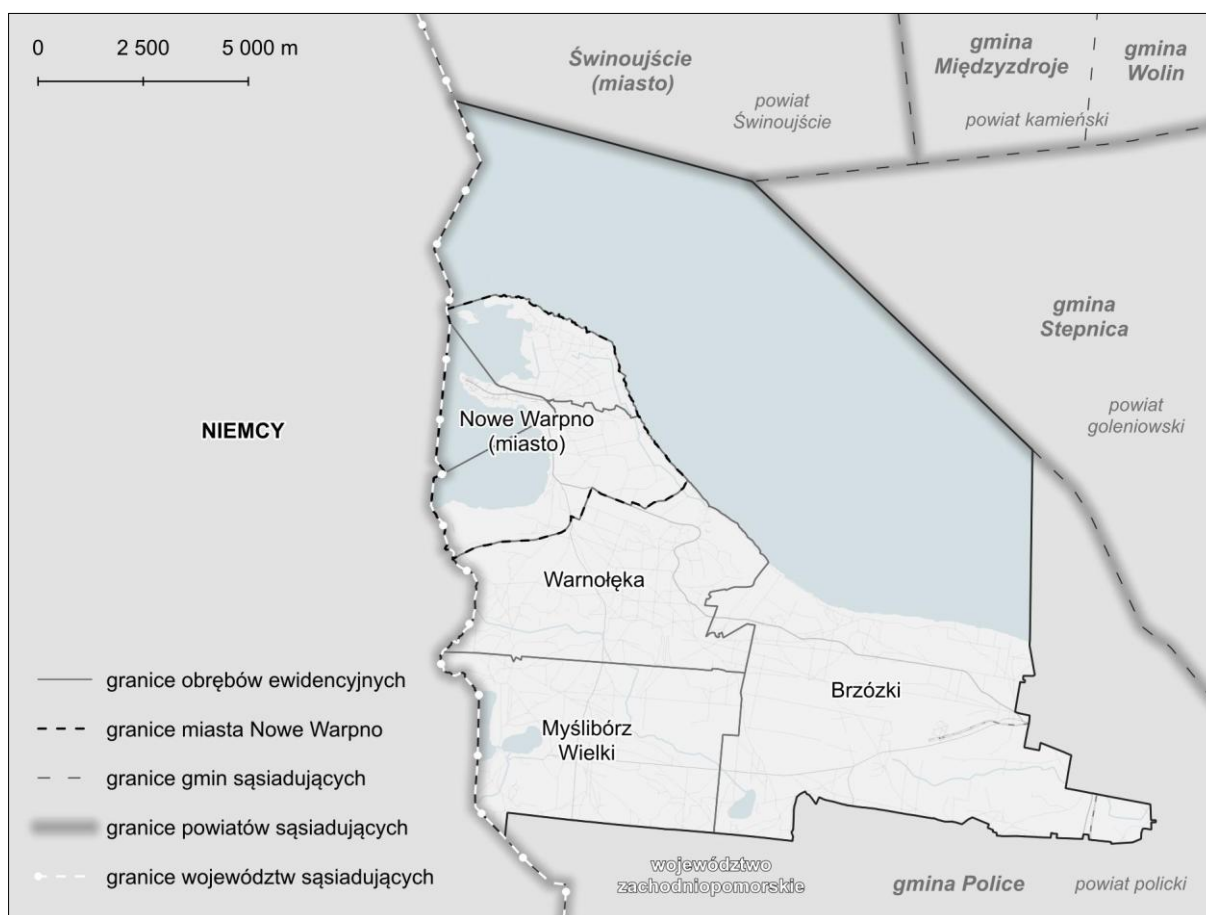
4. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU GMINY

Szczegółową charakterystykę stanu środowiska przyrodniczego gminy Nowe Warpno zawiera *Opracowanie ekofizjograficzne do planu ogólnego gminy Nowe Warpno*, sporządzone w marcu 2025 r. W Prognozie stan i potencjalne zmiany środowiska przyrodniczego przedstawiono w formie syntezy.

4.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Nowe Warpno jest gminą miejsko-wiejską, położoną na północy powiatu polickiego i północnym-zachodzie województwa zachodniopomorskiego. Siedziba władz gminnych mieści się w mieście Nowe Warpno, jednym z najstarszych miast Pomorza Zachodniego.

Połowa granicy gminy Nowe Warpno przebiega drogą lądową, a druga połowa drogą wodną. Od północy i północnego-wschodu, przez wody Zalewu Szczecińskiego, gmina graniczy z miastem Świnoujście oraz gminą Stepnica. Od wschodu i południa graniczy z gminą Police, natomiast od zachodu jej granica stanowi jednocześnie granicę państwową z Niemcami.

Rysunek 2. Położenie administracyjne gminy Nowe Warpno
(źródło: Państwowy Rejestr Granic; geoportal.gov.pl)

Główną osią komunikacyjną pozostaje droga wojewódzka nr 114 relacji Trzebież–Nowe Warpno oraz drogi powiatowe, które zapewniają połączenie z sąsiednimi gminami. Szczególnym atutem gminy jest dostęp do transportu wodnego. Obecność portu morskiego w Nowym Warpnie, wyposażonego w przystań rybacką oraz morskie przejście graniczne z funkcją odpraw promowych i jednostek turystycznych, otwiera gminę na kierunki współpracy międzynarodowej, w tym rozwój

żeglugi śródlądowej, rekreacyjnej i pasażerskiej. Bezpośrednie sąsiedztwo Niemiec oraz połączenia przez Zalew Szczeciński i Jezioro Nowowarpieńskie wzmacniają transgraniczny charakter gminy i stanowią fundament dla działań w obszarze turystyki, wymiany gospodarczej oraz inicjatyw wspierających rozwój obszarów przygranicznych.

W strukturze użytkowania gruntów gminy Nowe Warpno dominują wody powierzchniowe, które stanowią ponad 50% jej powierzchni. Zaliczają się do nich wody Zalewu Szczecińskiego, Jeziora Nowowarpieńskiego oraz jezior Małomyśluborskiego i Myśluborskiego Wielkiego. Kolejnym istotnym komponentem przestrzeni są lasy Puszczy Wkrzańskiej obejmujące około 38% obszaru gminy. Użytki rolne zajmują niespełna 8%, natomiast tereny zurbanizowane i zabudowane zaledwie około 4%. Wśród zabudowy dominują funkcje mieszkaniowe, głównie jednorodzinne, oraz obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe.

4.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Klimat na obszarze gminy Nowe Warpno ma cechy klimatu wybitnie morskiego, co odczuwalne jest znacznie w wilgotności powietrza, widoczne w ilości opadów, długości zimy i amplitudach temperatur. Charakterystyczną cechą klimatu tego obszaru jest późne i chłodne lato, opóźniona i łagodna zima, małe roczne amplitudy temperatur, duża ilość dni pochmurnych oraz stosunkowo duże roczne sumy opadów. Wiatry wieją najczęściej z kierunku zachodniego (źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Warpno na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025*).

Powyższa charakterystyka elementów klimatu odnosi się w sposób ogólny do obszaru całej gminy i jej okolic. Klimat lokalny na terenie gminy kształtuje wiele czynników naturalnych jak: obecność wód powierzchniowych, w tym przede wszystkim Zalewu Szczecińskiego, występowanie rozległych terenów leśnych oraz wynikających z działalności człowieka – zagospodarowanie terenu, w tym rodzaj i intensywność zabudowy, które łącznie wpływają na warunki atmosferyczne w danym obszarze. Na obszarze gminy Nowe Warpno można wyróżnić kilka typów topoklimatów, które mają istotny wpływ na warunki środowiskowe oraz możliwości osadnicze:

- topoklimat wód powierzchniowych i terenów podmokłych – typ ten zaliczany jest do niekorzystnych z punktu widzenia osadnictwa. Zalew Szczeciński i przyległe tereny podmokłe odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu klimatu gminy. Wielkopowierzchniowe akweny działają jak naturalne akumulatory ciepła – latem magazynują energię słoneczną, łagodząc upały, a zimą oddają zgromadzone ciepło, co skutkuje mniejszymi wahaniami temperatur w porównaniu z terenami lądowymi. Są to tereny, które cechują się dobrymi warunkami do przewietrzania, ale jednocześnie niekorzystnymi warunkami mikroklimatycznymi, przejawiającymi się większą amplitudą temperatur dobowych, częstymi inwersjami termicznymi zaleganiem chłodnego powietrza oraz zwiększoną wilgotnością, co sprzyja powstawaniu mgieł;
- rozległych terenów leśnych i zadrzewionych Puszczy Wkrzańskiej – charakteryzuje się złagodzonymi stanami pogody, zwiększoną wilgotnością, obniżoną amplitudą powietrza i zwiększonym parowaniem. Zmniejszeniu ulegają również prędkości wiatrów w porównaniu z terenami otwartymi, efekt szczególnie widoczny w pobliżu Zalewu Szczecińskiego. Pojawia się natomiast większa niż na terenach otwartych ilość alergenów w powietrzu;
- topoklimat terenów otwartych, płaskich – występuje na terenach użytkowanych w większości rolniczo. Charakteryzuje się większymi wahaniami temperatury, dobrą przewiewnością i mniejszą wilgotnością. Jest to korzystny topoklimat dla budownictwa mieszkaniowego;
- topoklimat obszarów zabudowanych – ten typ topoklimatu charakteryzuje się warunkami, które wykazują znaczne amplitudy temperatury powietrza i wilgotności, zmniejszoną wentylację oraz zwiększone zanieczyszczenie powietrza. Ważne jest dla tych obszarów utrzymanie układu zieleni sprzyjającego przewietrzaniu.

4.3. Geomorfologia i rzeźba terenu

Biorąc pod uwagę najnowszą regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski i in., 2019), gmina położona jest w obrębie makroregionu Pobrzeże Szczecińskie (313.2-3), w zasięgu mezoregionu Równina Wkrzańska (313.23) obejmującego południowo-zachodnią część gminy oraz Dolina Dolnej Odry (313.24) obejmującego północno-wschodnią część, co ma odzwierciedlenie w zróżnicowanej budowie geologicznej, rzeźbie terenu oraz związanym z tym krajobrazem i możliwościami wykorzystania przestrzeni. Obszar gminy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wysokościowym. Najniżej położone obszary znajdują się na brzegach Zalewu Szczecińskiego (0 m n.p.m.), natomiast najwyżej w obrębie Piaskowej Góry na południu gminy (32 m n.p.m.).

Znaczną część gminy zajmuje płaska równina wodnolodowcowa, łagodnie nachylona w kierunku Zalewu Szczecińskiego. Powierzchnia równiny kształtuje się na wysokości 7,5-20 m n.p.m. Urozmaicenie równiny stanowią wydmy i równiny piasków przewianych oraz zagłębienia powstałe po martwym lodzie. Największe wydmy na obszarze gminy to Piaskowa Góra położona na zachód od jeziora Piaski o wysokości względnej 17 m oraz Góra Białcza osiągająca około 10 m wysokości względnej, usytuowana na zachód od Trzebieży. Zagłębienia powstałe po martwym lodzie to najczęściej płytkie, o głębokości 3-8 m, zagłębienia owalnego kształtu występujące pośród lasów Puszczy Wkrzańskiej. Wzdłuż zachodniej granicy gminy, przez obszar równinny, przepływa rzeka Myślíborka, której dno leży na około 1 m poniżej poziomu otaczającej równiny, a szerokość doliny waha się między 100 a 500 m. Dno rzeki jest częściowo zatorfione.

Zalew Szczeciński charakteryzuje się dość płytkim dnem. W centralnej części akwenu dno tworzy niemal płaską powierzchnię, osiągając głębokość około 6 m, która miejscami podnosi się lokalnie o 2 m. W rejonie gminy zbiornik ma głębokość około 5 m, natomiast głębokość Zatoki Nowowarpieńskiej oraz Jeziora Nowowarpieńskiego nie przekracza 2,4 m. W strefach przybrzeżnych Zalewu Szczecińskiego występuje podwodny taras morski, usytuowany na głębokości 1-2 m p.p.m. i rozciągający się na szerokość do 4 km. Z kolei wzdłuż brzegów półwyspu Nowowarpieńskiego oraz jezior Myślíborskiego Wielkiego i Małego rozciągają się równiny zastoiskowe (tarasy jeziorno-morskie), położone 3,5-7,5 m p.p. wody, obecnie w większości pokryte torfami. Ich ukształtowanie jest wynikiem spiętrzenia wód Odry i lodowcowych, gdy północną część Zalewu zajmował lądolód.

Na terenie gminy dominuje płaskie wybrzeże. Wybrzeże strome, zlokalizowane koło Miroszewa i na południe od Brzózki, osiąga łączną długość 5,3 km. Aktualnie podcinany, żywy klif występuje jedynie na 600-metrowym odcinku koło Miroszewa, gdzie tempo abrazji sięga nawet 1 m rocznie, co wynika ze słabej spójności materiału (piasków i mułków) budującego brzeg zalewu. Drugi, dłuższy klif, rozciągający się od miejscowości Brzózki do Trzebieży (gmina Police), znajduje się całkowicie poza zasięgiem fal i jest określany jako klif martwy, na którego przedprożu dochodzi do akumulacji namulów torfiastych.

Obecnie na terenie gminy obserwuje się początki formowania się mierzei w rejonie Podgrodzia – oddalonej części miasta Nowe Warpno. Półwysep ten dość szybko przekształca się w mierzeję, która w przyszłości może całkowicie odciąć Zatokę Nowowarpieńską od Zalewu Szczecińskiego.

Analizując zróżnicowanie spadków terenu na obszarze gminy należy zauważyć, że dominują tereny o niewielkich spadkach. Wyraźne spadki występują na brzegu klifowym w Miroszewie, gdzie zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (System Osłony Przeciwosuwiskowej – SOPO) zidentyfikowano tereny zagrożone wystąpieniem ruchów masowych. Działające tu intensywne procesy abrazji doprowadziły do utworzenia stromego, cofającego się 1 m rocznie w głąb lądu urwiska. U podnóża cofającego się klifu powstała platforma abrazyjna i akumulacyjna, zbudowana z materiału pochodzącego z niszczenia zbocza. Na obszarze gminy nie występują zinwentaryzowane osuwiska.

Na współczesne ukształtowanie rzeźby gminy wpływ miała także działalność człowieka. Rzeźba terenu została zmieniona w wyniku pozyskania i przystosowania nowych terenów pod rozwój przestrzenny miejscowości – zarówno pod zabudowę jak i nowe sieci komunikacyjne. W wyniku

tych działań doszło miejscami do niwelacji terenu lub przeciwnie – powstania nasypów i sztucznego wyniesienia ponad pierwotny teren. Dodatkowo, wybrzeże Zalewu Szczecińskiego zabezpieczono wałami przeciwpowodziowymi, które chronią obszar przed spiętrzeniami wody spowodowanymi sztormami na Morzu Bałtyckim i zjawiskiem cofki. Wały te, wybudowane z niewielkimi przerwami, rozciągają się między Nowym Warpnem a miejscowością Brzózki.

4.4. Budowa geologiczna i gleby

Z punktu widzenia planowania przestrzennego najważniejsze znaczenie mają najmłodsze utwory geologiczne. Obszar gminy pokrywają osady czwartorzędowe - plejstoceny i holoceny, o zmiennej miąższości (od 26 m do ponad 100 m w części wschodniej), uzależnionej w dużym stopniu od ukształtowania powierzchni podczwartorzędowej. Profil czwartorzędowy reprezentują piaszczyste osady równiny rzeczno-rozlewiskowej, przykryte lokalnie piaskami eolicznymi. Okres akumulacji holoceny reprezentują osady jeziorne (mułki i piaski), morskie osady mierzei (piaski), osady akumulacji rzeczno-morskiej, namuły organiczne den dolinnych i zagłębień wytopiskowych oraz osady organiczne (torfy). Równiny torfowe zajmują rozległe obszary w strefie brzeżnej Zalewu.

4.4.1 Złoża, tereny i obszary górnicze

Na terenie gminy Nowe Warpno nie ma udokumentowanych i zarejestrowanych złóż surowców mineralnych. W obrębie gminy nie występują również tereny i obszary górnicze.

4.4.2 Warunki glebowe i zasoby agroekologiczne

Na terenie gminy przeważają gleby bielicoziemne, wykształcone na ubogich piaskach, lokalnie występują gleby rdzawe na utworach eolicznych, o nikłej przydatności dla rolnictwa. W strefie brzeżnej Zalewu, zagłębieniach bezodpływowych występują gleby organiczne i organiczno-mineralne. Ponadto na obszarze gminy występują gleby antropogeniczne.

Tereny gminy należą do obszarów o niskiej przydatności rolniczej. Dominują tu słabe, piaszczyste gleby, w większości zajęte przez tereny leśne, co sprawia, że rolnictwo odgrywa marginalną rolę w gospodarce. Użytki rolne stanowią jedynie około 15% lądowej powierzchni gminy, przy czym największy udział mają łąki i pastwiska z rowami. Na obszarze gminy przeważają grunty orne sklasyfikowane jako gleby klas V i VI, które nie stanowią korzystnych warunków do prowadzenia działalności rolniczej. Pod względem kompleksów rolniczej przydatności dominują gleby należące do kompleksu żytniego bardzo słabego, żytniego słabego oraz zbożowo-pastewnego słabego.

4.5. Wody podziemne

Opis wód podziemnych

Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w osadach czwartorzędu. Głębiej położone jest piętro kredowe, które pozostaje w bezpośredniej łączności hydraulicznej z poziomem czwartorzędowym, tworząc wspólny poziom czwartorzędowo-kredowy w zachodniej części gminy.

Ujęcia wód

Na obszarze gminy funkcjonuje ujęcie wód podziemnych w miejscowości Podgródzie wraz ze strefą ochrony bezpośredniej. Wytyczne dotyczące zasad gospodarowania terenem w strefie ochronnej ujęcia wody określa pozwolenie wodno-prawne i ustawa Prawo wodne.

GZWP i JCWPd

Gmina Nowe Warpno położona jest poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Zgodnie z obowiązującym Podziałem Polski na 174 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), gmina znajduje się w zasięgu JCWPd nr 3.

4.6. Wody powierzchniowe

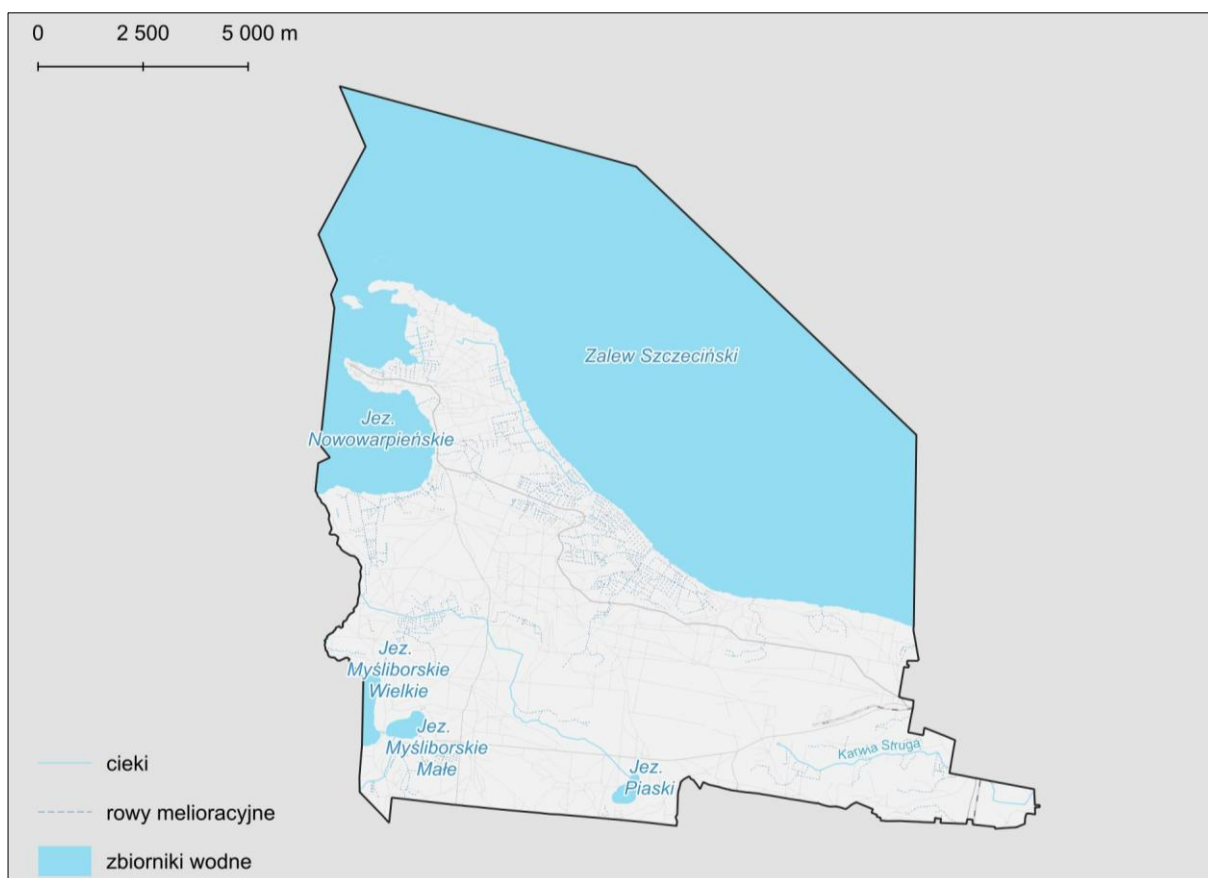
Opis wód powierzchniowych

Do wód powierzchniowych występujących na terenie gminy zalicza się: morskie wody wewnętrzne – część Jeziora Nowowarpieńskiego i Zalew Szczeciński oraz śródlądowe wody powierzchniowe – ciek, melioracje, kanały, jeziora i pozostałe zbiorniki.

Morskie wody wewnętrzne

Najważniejszym akwenem jest Zalew Szczeciński – rozległy, przymorski zbiornik, którego polska część tzw. Wielki Zalew, zajmuje powierzchnię 384 km², a średnia głębokość wynosi 3,8 m. Część zalewu w granicach gminy Nowe Warpno posiada głębokości rzędu 4,0 – 5,5 m. Mniejsze głębokości występują w przybrzeżnej ławicy (szerokości 50 – 500 m) oraz na tzw. Wysoku Warpieńskim, który jest mielizną sięgającą 1500 m od brzegu. W tych rejonach głębokości nie przekraczają 2,0 m. Wody zalewu należą do wód brachicznych, co jest spowodowane utrudnioną wymianą wód morskich przez wąskie cieśniny (Świny, Piany i Dźwiny) oraz dużym dopływem wody słodkiej z rzek. Ogólne zasolenie Zalewu wynosi około 0,5-2‰. Wahania poziomu wody zależą głównie od kierunku i siły wiatru, maksymalnie dochodzą do 2 m.

Jezioro Nowowarpieńskie zaliczane bywa do wód śródlądowych jak również traktowane jako część Zalewu Szczecińskiego i w części północnej nazywane jest Zatoką Nowowarpieńską. To drugie podejście jest zasadne ze względu na połączenie z zalewem i dwukierunkowe przepływy wód. Jest to płytki zbiornik o głębokości 2,1 m stopniowo zamykany przez mierzeję Podgrodzia i Łysej Wyspy.

Rysunek 3. Wody powierzchniowe (źródło: Mapa Podziału Hydrograficznego Polski, KZGW)

Wody śródlądowe

Na obszarze gminy nie występują większe ciek. Główną rzeką jest Myślíborka (znana także jako Myślíborska Struga), która od Jeziora Myślíborskiego do ujścia do Jeziora Nowowarpieńskiego stanowi rzekę graniczną. Jej całkowita długość wynosi 12,7 km, z czego około 5,5 km przypada na stronę polską, a powierzchnia zlewni na terenie kraju wynosi 45 km².

Pozostałe wody powierzchniowe odprowadzane są z obszaru gminy kanałami i rowami melioracyjnymi w kierunku Zalewu, gdzie zbierane są przez szereg przepompowni (Nowe Warpno, Brzózki, Warnołęka). Gęsta sieć urządzeń melioracyjnych znajduje się w obszarze Brzózki-Warnołęka, na północ od Nowego Warpna i w dorzeczu Myślíborki. Powierzchnia gruntów zmeliorowanych wynosi ponad 900 ha. Mokrada i bagna występują w obrębie zagłębień bezodpływowych rozwiniętych na powierzchni równiny.

Do wód powierzchniowych stojących w granicach gminy można zaliczyć jeziora: Myślíborskie Wielkie, Myślíborskie Małe i Piaski, a także mniejsze zbiorniki bezodpływowe, którym nie nadano nazwy, charakterystyczne dla terenów młodoglacjalnych.

Znaczący wpływ na stosunki wodne gminy mają również torfowiska. Największe z nich znajdują się w strefie brzeżnej Zalewu, a także w formie niewielkich płątów rozsianych po Puszczy Wkrzańskiej. Hydrologiczne znaczenie torfowisk wynika z wysokiej porowatości torfu i dużej zawartości materii organicznej, co skutkuje zdolnościami retencyjnymi. Retencjonowanie wody przez torfowiska jest szczególnie istotne w kontekście zmniejszających się zasobów wodnych na większości obszarów Polski, w tym terenach gminy. Ważną funkcją torfowisk jest również ich rola filtracyjna – pełnią rolę sorbenta dezaktywizującego oddziaływanie zanieczyszczeń, dzięki czemu przyczyniają się do zmniejszenia zanieczyszczenia wód w ciekach. Oprócz spełniania ww. funkcji, torfowiska często stanowią tereny występowania unikalnych zespołów flory i fauny, często objętych ochroną gatunkową. Torfowiska mają również znaczenie gospodarcze, jako surowiec energetyczny, biorąc jednak pod uwagę ich istotną rolę przyrodniczą, tworzenie nowych kopalni torfu jest nieracjonalne i szkodliwe dla środowiska. Ekosystemy torfowiskowe są układami dynamicznymi i zmieniają się wraz ze zmianą stosunków wodnych. W celu ochrony tych cennych i ulegających szybkiej degradacji w wyniku zmiany stosunków wodnych geobiocenoz wskazane jest ich pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu, a w przypadku większych kompleksów objęcie ochroną.

JCWP

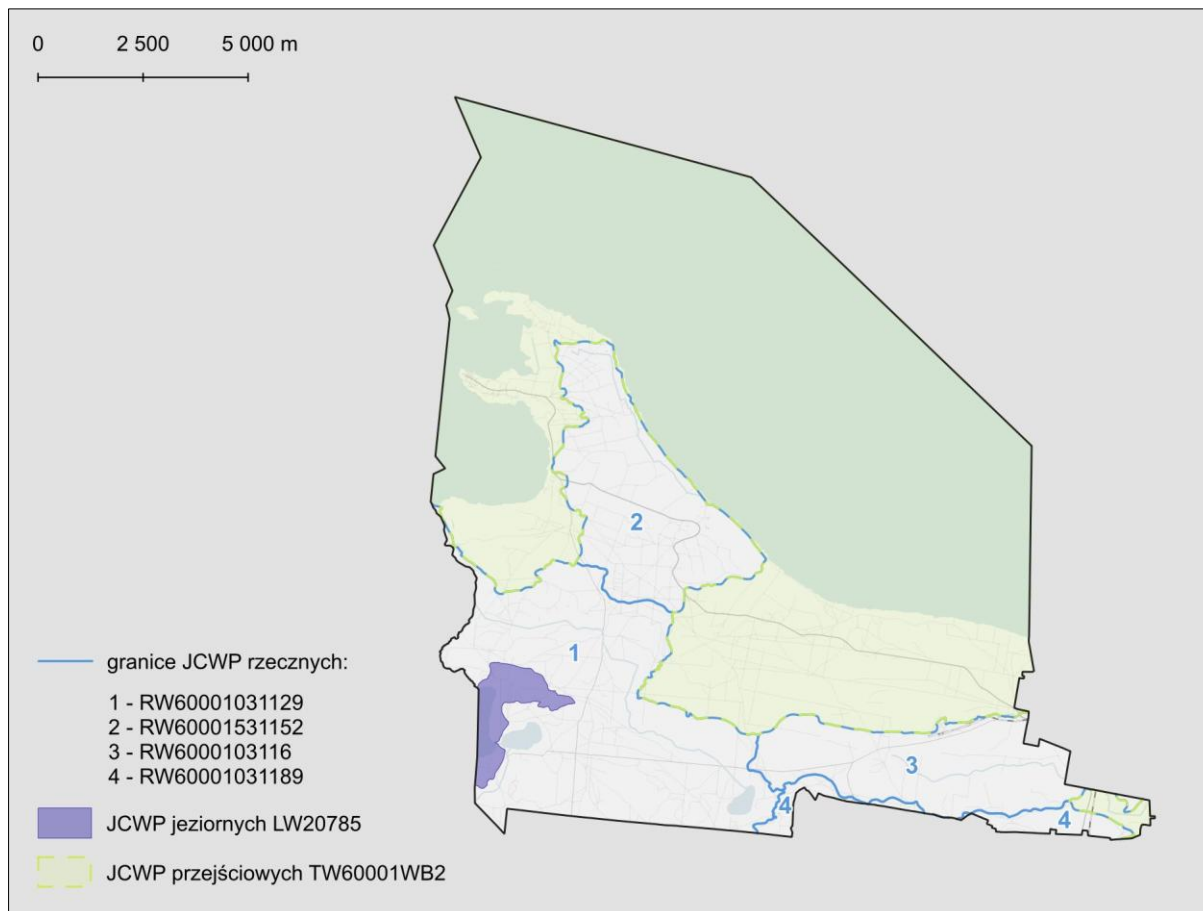
Na obszarze gminy Nowe Warpno wyodrębniono sześć jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym cztery JCWP rzecznych, jedną JCWP jeziornych i jedną JCWP przejściowych. Jednolite części wód są podstawą identyfikacji zagrożeń środowiskowych, prowadzenia monitoringu środowiskowego oraz działań zaradczych dotyczących poprawy niewystarczającego stanu ekologicznego

Tabela 2. Wykaz JCWP występujących na obszarze gminy Nowe Warpno

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP
JCWP rzecznych				
1	RW60001031129	Myślíborka	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalna część wód
2	RW60001531152	Dopływ z polderu Warnołęka	Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk	silnie zmieniona część wód
3	RW6000103116	Karwia Struga	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalna część wód
4	RW60001031189	Karpina	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	
JCWP jeziornych				

1	LW20785	Myśluborskie Wielkie	Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	naturalna część wód
JCWP przejściowych				
1	TW60001WB2	Zalew Szczeciński	Zalewowy I z substratem mulowym i piaszczystym	naturalna część wód

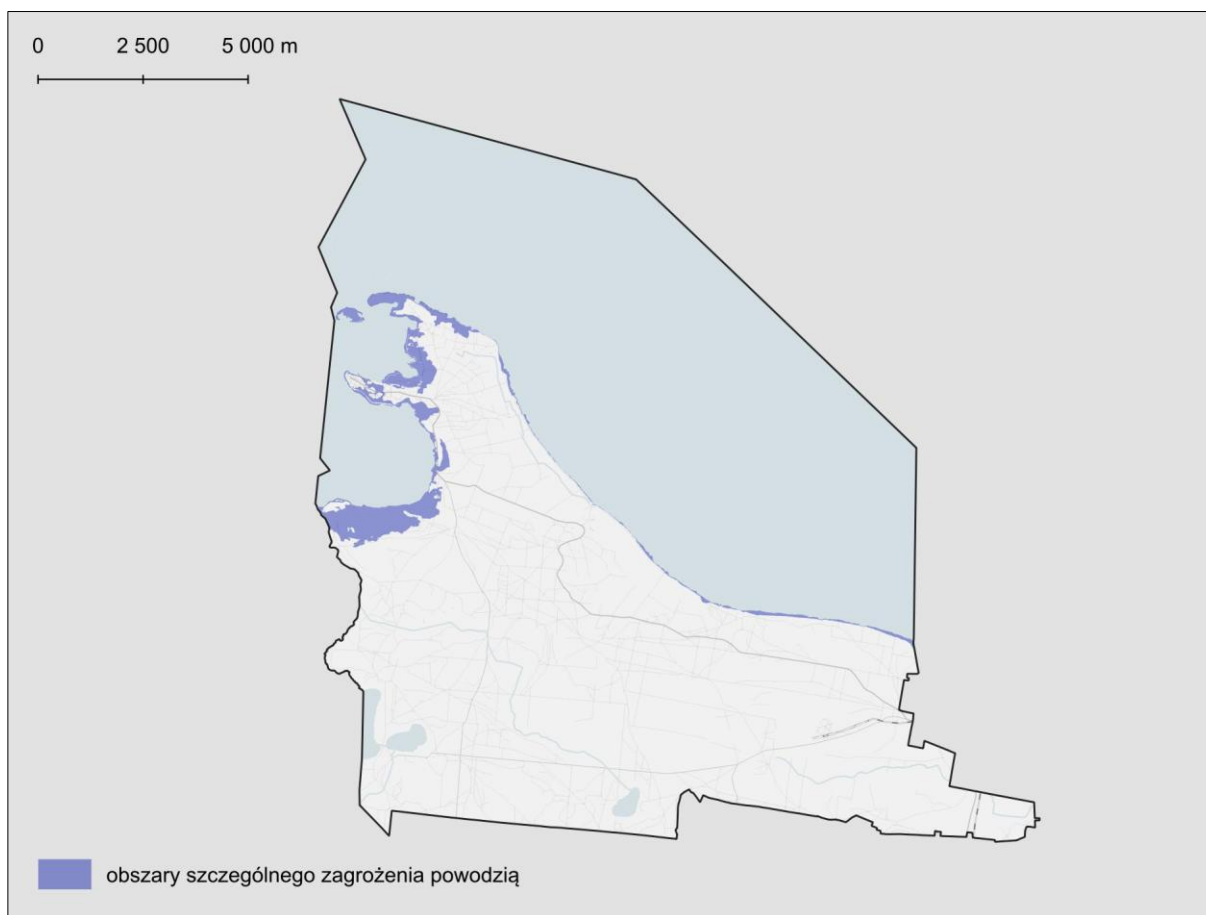
Źródło: na podstawie danych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Rysunek 4. Rozmieszczenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w granicach gminy Nowe Warpno (opracowano na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski, KZGW)

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Dane udostępniane przez Państwowe Gospodarstwo Wodny Wody Polskie wskazują, iż na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące głównie tereny wzdłuż Zalewu Szczecińskiego oraz Jeziora Nowowarpieńskiego. Największe ryzyko pojawia się w sytuacjach, gdy jednocześnie oddziałują na siebie opady, roztopy, zatory wodne oraz sztormy na Morzu Bałtyckim (zjawisko cofki). Wystąpienie powodzi rzadko skutkuje znacznymi stratami ekonomicznymi, takimi jak uszkodzenia zabudowy czy infrastruktury technicznej – jedynym wyjątkiem są zabudowania rekreacyjne zlokalizowane nad wschodnim brzegiem Jeziora Nowowarpieńskiego.

Rysunek 5. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy
(opracowano na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski, KZGW)

4.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna

Flora gminy charakteryzuje się zróżnicowaniem. Występują tu ekosystemy wodne, torfowiskowe, łąkowe, a także leśne. W granicach gminy występują również zbiorowiska synantropijne – roślinność pól uprawnych wraz z towarzyszącymi gatunkami segetalnymi, a także zbiorowiska ruderalne na terenach nieużytkowanych. Uzupełnieniem struktury przyrodniczej są tereny zieleni urządzonej, w tym założenia parkowe, aleje drzew oraz grupy drzew śródpolnych oraz zieleń towarzysząca zabudowie.

Lasy, pełniące szereg istotnych funkcji środowiskowych, gospodarczych są jednym z najważniejszych elementów środowiska biotycznego. Zajmują ponad 75% powierzchni lądowej gminy i wchodzi w skład kompleksu leśnego Puszczy Wkrzańskiej. Pod względem administracyjnym lasy w granicach gminy zarządzane są przez Nadleśnictwo Trzebież. Większość lasów posiada status lasów ochronnych – glebochronne, wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Dominują tu bory sosnowe, aczkolwiek w zachodniej części występują również lasy mieszane z udziałem drzew liściastych, takich jak buki i dęby, co jest związane z lepszymi warunkami glebowymi. Na terenach z wysokim poziomem wód gruntowych, a także w obrębie śródleśnych zagłębień bezodpływowych, występują zbiorowiska olszowe, zadrzewienia wierzbowe oraz szczególnie cenne zbiorowiska torfowisk mszarnych oraz borów i brzezin bagiennych. Powierzchnie te, mimo iż są niewielkie, mają duże znaczenie dla gospodarki leśnej, są ważne ze względów krajobrazowych, a także skupiają znaczną część chronionej i zagrożonej flory roślin naczyniowych i mszaków.

Na obszarze gminy Warpno występują rozbudowane zespoły roślinności szuwarowej, charakterystyczne dla ekosystemów przybrzeżnych Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego. Dominują tam rośliny wodne i przybrzeżne, takie jak trzcina szerokolistna, ostropest płożący czy różne gatunki sitowców, które są przystosowane do zmiennych warunków wilgotności i zasolenia. Obok roślinności szuwarowej, rozwijają się także zespoły roślin zanurzonych i wynurzających się, w tym przedstawiciele rodzaju *Potamogeton*.

Torfowiska są kolejnym istotnym elementem ekosystemu gminy. Występują one przede wszystkim w strefie brzeżnej Zalewu Szczecińskiego oraz w zagłębieniach bezodpływowych Puszczy Wkrzańskiej. W tych obszarach dominują torfowce – rośliny budujące torf, które umożliwiają akumulację materii organicznej. Towarzyszą im różnego rodzaju turzyce, które dobrze radzą sobie w warunkach silnego uwilgotnienia i ubogich gleb, oraz drobne rośliny bagienne, takie jak dzikie storczyki i mchy, wzbogacające bioróżnorodność. Torfowiska pełnią kluczowe funkcje ekologiczne, m.in. retencję wody, magazynowanie dwutlenku węgla oraz naturalne filtrowanie zanieczyszczeń.

Niewielka powierzchnia gruntów rolnych, wynikająca z niekorzystnych warunków glebowych, jest zajmowana przez uprawy oraz towarzyszące im zbiorowiska segetalne i ruderalne. Wśród roślinności segetalnej można wskazać gatunki występujące pospolicie przy uprawach jak: chaber bławatek, mak polny. Wśród roślinności ruderalnej zasiedlającej nieużytki, przydroża, miejsca wydeptywane można wskazać m.in. pokrzywę żegawkę i pospolitą, łopian większy, wrotycz pospolity, krwawnik pospolity, babkę lancetowatą i wiele różnych gatunków traw. W tych zbiorowiskach zwykle nie występują gatunki rzadkie i chronione.

Naturalna flora wzbogacona została przez gatunki rosnące w układach antropogenicznych, takich jak np. potorfia, zieleń parkowa, cmentarna, sady i ogrody przydomowe, a także aleje i inna zieleń towarzysząca ciągom komunikacyjnym. Są to tereny wspomagające system przyrodniczy gminy, które pełnią szereg funkcji – estetyczną, izolacyjną, higieniczną

Fauna

Świat zwierząt gminy przedstawia się korzystnie pod względem gatunków zamieszkujących. Bogactwo gatunkowe tego obszaru wynika z obecności wielkopowierzchniowych akwenów – Zalew Szczeciński, Jezioro Nowowarpieńskie oraz rozległych terenów leśnych Puszczy Wkrzańskiej. Na pozostałym obszarze ostojami bioróżnorodności są doliny cieków, melioracje, przecinające agrocenozy, a także zieleń śródpolna, tereny podmokłe.

Całą gminę zaliczyć można do obszarów bytowania ornitofauny, której liczni przedstawiciele zasiedlają zarówno miejsca w pobliżu siedzib ludzkich, jak i wody powierzchniowe, zarośla szuwarowe czy zwarte kompleksy leśne. W lasach Puszczy Wkrzańskiej można odnotować obecność bielika, kani czarnej i rudej, lelka, rybołowa oraz samotnika. Bliskość zabudowań sprzyja natomiast występowaniu bociana białego, jak i mniejszych ptaków, takich jak jaskółkowate, sroki czy wrony. Najcenniejszym obszarem z punktu widzenia ptactwa jest jednak Zalew Szczeciński, który stanowi ostoję dla ptaków wodno-błotnych oraz ważny szlak migracyjny. Nad Zalewem obserwuje się takie gatunki jak gęgawa, czernica, bielik, błotniak zbożowy, kania czarna, biegus zmienny, gąsiorek, ohar, perkoz dwuczuby oraz kropiatka. W okresie wędrówek występują tu gatunki takie jak łabędź krzykliwy, rybitwa czarna, czernica, gałgoł, głowienka, łyska, nurogęś czy ogorzałka. W większych ilościach spotyka się perkoza dwuczubego, kormorana czarnego, gęś zbożową i siewkę złotą.

Zalew Szczeciński pełni równie ważną funkcję korytarza ichtiologicznego. Akwen charakteryzujący się niskim zasoleniem, stanowi siedlisko zarówno gatunków morskich, jak i słodkowodnych. Wśród ryb morskich dominują śledzie, szproty i flądry, które dobrze przystosowały się do warunków wód przejściowych. Obszar ten leży na trasie wędrówek tarłowych wielu gatunków ryb, w tym certy, alozy, łososia, troci wędrownej oraz węgorza. Stanowi on ważne miejsce tarła, gdzie rozmnażają się między innymi parposz i różanka.

Różnorodność siedlisk, od lasów łągowych, przez ekosystemy wodne, po łąki i tereny uprawne, sprzyja bogactwu gatunkowemu owadów, w tym motyli, chrząszczy i ważek. Z siedliskami dobrze uwilgotnionymi związane są także objęte ochroną gatunkową płazy i gady. Płazy są bardzo ważnym

elementem ekosystemów. Ze względu na wysoką wrażliwość na zanieczyszczenia gleby i wód są dobrymi wskaźnikami stanu czystości środowiska. Wśród płazów można wyróżnić traszkę grzebieniastą, ropuchę szarą, kumaka nizinnego oraz żabę jeziorkową, które zamieszkują obszary okresowo zalewane i bagienne, gdzie znajdują dogodne warunki do rozrodu i życia. Wśród gadów występują gatunki takie jak żmija zygzakowata i padalec, spotykane głównie na terenach torfowiskowych i leśnych. Dodatkowo, w regionie występują także różne gatunki jaszczurek, preferujące cieplejsze, osłonięte obszary np. na skrajach lasów Puszczy Wkrzańskiej.

Na obszarze gminy dominują gatunki ssaków występujące powszechnie w regionie. Tereny leśne są siedliskiem lub znajdują się w zasięgu migracji m.in. większej zwierzyny płowej, jak jeleni, sarna, daniel czy dzik, a także mniejszych ssaków jak np. lisy, tchórze czy borsuki. W płatach zadrzewień śródpolnych możliwe jest występowanie raczej mniejszej zwierzyny. Na otwartych powierzchniach, terenach rolnych, występować mogą zające, a także gryzonie, takie jak np. mysz polna.

4.8. Obszary cenne przyrodniczo objęte formą ochroną przyrody

W granicach gminy występują następujące formy ochrony przyrody powołane w oparciu o ustawę o ochronie przyrody oraz prawo wspólnotowe:

- Obszary Natura 2000:
 - o Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018;
 - o Zalew Szczeciński PLB320009;
 - o Ostoja Wkrzańska PLB320014;
- użytki ekologiczne:
 - o Łysa Wyspa;
 - o Półwysep Podgrodzie;
- pomniki przyrody.

OBSZARY NATURA 2000

(opis wg Standardowego Formularza Danych)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 - obszar położony u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wstępują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Akwen ten położony jest na styku dwu różnorodnych środowisk; słodko i słonowodnego - estuarium. Efektem tego, jest występowanie gatunków ryb charakterystycznych dla obu tych środowisk. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrowną, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej.

Do najważniejszych zagrożeń należą: eutrofizacja wód, zanieczyszczenie wód (w tym morskich) substancjami ropopochodnymi i związkami toksycznymi pochodzącymi z jednostek pływających, transport morski i związane z tym zmiany parametrów ruchu statków, prowadzenie melioracji

odwadniających, zaprzestanie lub niewłaściwie prowadzenie gospodarki kośno-pastwiskowej ekosystemów łąkowych, nadmierny ruch turystyczny, nielegalne pozbywanie się odpadów komunalnych i przemysłowych, nieprawidłowa gospodarka leśna.

Dla obszaru nie przyjęto plan zadań ochronnych oraz plan ochrony.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Zalew Szczeciński PLB320009 - obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. W skład ostoi poza wodami zalewu wchodzi: Jezioro Nowowarpieńskie, łąki w okolicach Nowego Warpna i Warnołęki, szeroki pas przybrzeżny Puszczy Wkrzańskiej, Struskie Bagna oraz przyujściowy odcinek rzeki Odry wraz z kilkoma wyspami. Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3 m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie. Występuje co najmniej 25 gatunków i ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą.

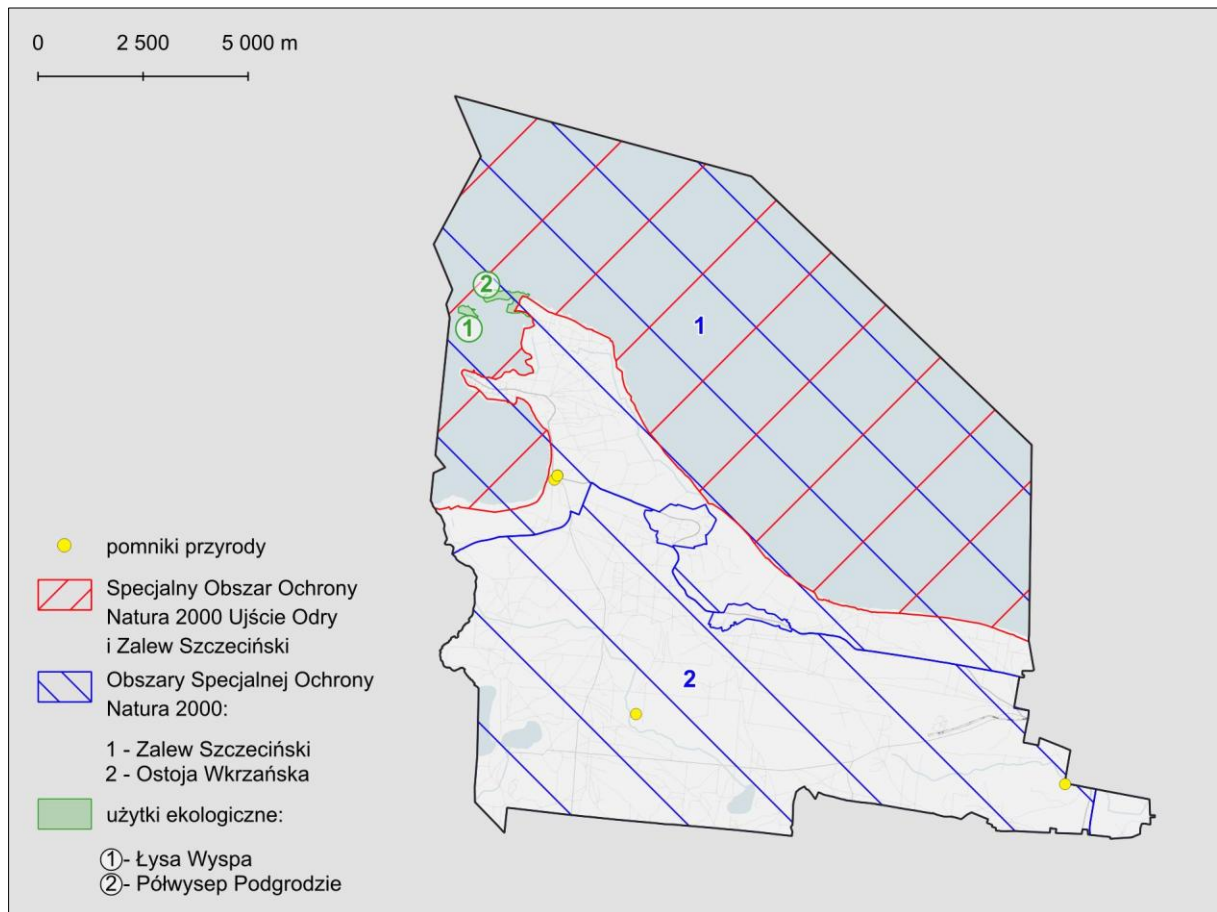
Do najważniejszych zagrożeń należą: sporty i różne formy czynnego wypoczynku uprawiane w plenerze, przemysł i wzmożony ruch statków, zanieczyszczenie wód, dzika zabudowa oraz kempingi, istniejące i planowane farmy wiatrowe, rybołówstwo, kłusownictwo, inwazje obcych gatunków zwierząt, zanik siedlisk łąkowych, prowadzenie melioracji odwadniających.

Dla obszaru nie przyjęto plan zadań ochronnych oraz plan ochrony.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Wkrzańska PLB320014 - obszar stanowi część (około 1/3) kompleksu leśnego rozmieszczonego po obu stronach granicy z Niemcami, położony na północny zachód od Szczecina i na zachód od ujściowego odcinka Odry. Obszar ten, stanowiąc mozaikę siedlisk, obejmuje nieduże rzeczki, zeutrofizowane i zarośnięte szuwarami jeziora, nieduże zbiorniki, rozległe torfowiska niskie, torfowiska wysokie, łąki i pastwiska, grunty porolne, olsy, lasy i bory. Większość obszaru Puszczy (głównie siedliska borowe i olsowe) znajduje się na terenie równiny pokrytej wydrami. Jedynie południowo-wschodnia część tego kompleksu leśnego (żyzne buczyny) porasta wysokie wzgórza morenowe - Wzgórze Warszawskie. Najcenniejsze jeziora to Jez. Karpino i Jez. Piaski. W ostoi występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, rybołów (PCK), samotnik.

Do najważniejszych zagrożeń należą: penetracja terenu, w tym w wyniku ruchu przygranicznego, zanieczyszczenia, a szczególnie emisją pyłów i gazów z Zakładu Chemicznego Police i powierzchniowym spływem zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód, przesuszanie terenów, w tym wilgotnych siedlisk leśnych poprzez źle przeprowadzone melioracje skutkujące również obniżaniem poziomu lustra wody jezior, niekorzystne przekształcenia w lasach: wymuszone ekonomicznie wycinanie starych drzewostanów.

Na obszarze obowiązuje Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na lata 2017 – 2026.

**Rysunek 6. Prawne formy ochrony przyrody na terenie gminy Nowe Warpno
(źródło: Geoserwis GDOŚ)**

UŻYTKI EKOLOGICZNE

(opis wg Geoserwis GDOŚ, POŚ dla Gminy Nowe Warpno, SUIKZP gminy Nowe Warpno)

Na mocy Rozporządzenia Nr 6/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lipca 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 30 poz. 502) na terenie gminy Nowe Warpno wyznaczono dwa użytki ekologiczne – Łysa Wyspa oraz Półwysep Podgródzie.

Użytek Łysa Wyspa obejmuje wyspę charakteryzującą się naturalną roślinnością szuwarową oraz licznymi zbiorowiskami halofilnymi. Wyspa, będąca miejscem stale lub okresowo zalewanym przez słonawe wody Zalewu Szczecińskiego, stanowi ważne stanowisko rozrodu i schronienia w okresie polęgowym dla zagrożonych gatunków ptaków wodnych, takich jak perkozy, czaple, gęsi, kaczki, chruściele i ptaki drapieżne.

Użytek Półwysep Podgródzie to obszar o wysokim znaczeniu biocenotycznym i faunistycznym, w którym występuje mozaika typowych fitocenoz turzycowiskowych. Naturalnie zalewane lub podtapiane zbiorowiska szuwarowe, dominujące w tym rejonie, sprzyjają rozwojowi roślinności słonolubnej, a także stanowią siedlisko dla licznych gatunków zwierząt.

POMNIKI PRZYRODY, UŻYTKI EKOLOGICZNE

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody w granicach gminy Nowe Warpno znajdują się obecnie 4 *pomniki przyrody ożywionej* (pojedyncze drzewa i grupa drzew).

4.9. Jakość środowiska oraz jego zagrożeń wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń

4.9.1 Powietrze atmosferyczne

Ze względu na rodzaj i zasięg wyróżnia się trzy bazy emisji: powierzchniową pochodzącą z niskiej emisji z ogrzewania mieszkań i domów, liniową związaną z transportem drogowym oraz punktową pochodzącą ze źródeł przemysłowych, technologicznych i energetycznych.

Najistotniejszym rodzajem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie jest emisja niska, powstała wskutek ogrzewania budynków mieszkalnych, usługowych oraz obiektów inwentarskich w pojedynczych gospodarstwach domowych. Emisja niska przyczynia się do wzrostu w atmosferze stężeń pyłów i zanieczyszczeń gazowych oraz często innych substancji szkodliwych dla zdrowia ludzi, co jest zauważalne głównie w okresie zimowym. Należy zadbać aby nowe zabudowania były wyposażone w niskoemisyjne kotły opalane paliwami takimi jak: olej opałowy, gaz, biomasa.

Emisja zanieczyszczeń ze środków transportu oddziałuje głównie przy trasach komunikacyjnych. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe (tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory - głównie benzen) oraz pyły zawierające m.in. związki ołowiu i kadmu. Największe stężenia zanieczyszczeń występują w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni. Największe znaczenie dla jakości powietrza w gminie ma ruch odbywający się na drodze wojewódzkiej nr 114 relacji Trzebież-Nowe Warpno, a także drogach powiatowych. Uwzględniając jednak fakt, że teren gminy położony jest z dala od głównych szlaków komunikacyjnych - dróg o znaczeniu międzynarodowym i krajowym charakteryzujących się największym natężeniem ruchu pojazdów, w tym ciężarowych, które mają istotny wpływ na jakość powietrza, wpływ transportu na stan aerosanitarny gminy ma znaczenie drugorzędne.

Na terenie gminy nie występują duże zakłady przemysłowe, które mogłyby znacząco pogorszyć jakość powietrza. Nieliczne przedsiębiorstwa działające w gminie - zarówno produkcyjne, jak i usługowe - stosują nowoczesne technologie odpylania oraz inne rozwiązania ograniczające emisję zanieczyszczeń, przez co nie generują one poważnych problemów środowiskowych. Choć sąsiadująca gmina Police jest jednym z ważniejszych ośrodków przemysłowych w kraju, ewentualne zanieczyszczenia przenoszone z tego obszaru są skutecznie niwelowane przez rozległe tereny leśne otaczające gminę, co sprawia, że wpływ przemysłowych zanieczyszczeń na Nowe Warpno jest znikomy i nie stanowi zagrożenia.

Dla stanu aerosanitarnego gminy nie bez znaczenia są warunki meteorologiczne, a w szczególności temperatura powietrza w miesiącach sezonu grzewczego, prędkość i kierunek wiatru. Istotną rolę odgrywa również ukształtowanie terenu, rodzaj i gęstość zabudowy, które mogą utrudniać przepływ i wymianę powietrza w obrębie terenów zabudowanych. Stagnowanie powietrza zauważalne jest najczęściej w okresie grzewczym, głównie na terenach położonych w obniżeniach terenu oraz w obrębie zwartych zabudowań. Rozległe tereny leśne, pełniące rolę naturalnych filtrów, znacząco przyczyniają się do regeneracji i oczyszczania powietrza. Dodatkowo, obecność wielkopowierzchniowych akwenów sprzyja poprawie wentylacji, co przekłada się na dobry stan powietrza atmosferycznego w gminie.

Na potrzeby określenia jakości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania wykorzystano informacje publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, zawarte w *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2024*. W obrębie województwa zachodniopomorskiego wydzielono trzy strefy, w których dokonuje się klasyfikacji pod kątem ochrony zdrowia ludzi i odrębnie ze względu na ochronę roślin - aglomerację szczecińską, miasto Koszalin oraz strefę zachodniopomorską, do której wchodzi pozostała część województwa, w tym analizowany obszar.

Ocena jakości powietrza za rok 2024, podobnie jak w roku 2023, wykazała że na całym obszarze województwa zachodniopomorskiego dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne i docelowe dla wszystkich badanych zanieczyszczeń. W związku z powyższym strefa zachodniopomorska, a tym samym analizowany obszar, została zaklasyfikowana do strefy A. Strefa zachodniopomorska

zalicza się do klasy D2 ze względu na przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu.

Uchwałą nr XLV/540/23 Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego zatwierdził Aktualizację Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej. W programie przedstawiono podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym planowanych działań i wykazem podmiotów, do których te obowiązki są skierowane.

Podsumowując, jakość powietrza na obszarze gminy jest kształtowana głównie przez emisję niską, a w mniejszym stopniu liniową. Lokalne pogorszenie warunków higieniczno-sanitarnych obserwowane jest w sezonie grzewczym. Korzystnie na jakość powietrza w gminie wpływają zwarte kompleksy leśne wspomagające procesy regeneracyjne. Generalnie stan powietrza można określić jako dobry, co warunkuje wysoka lesistość i niski stopień uprzemysłowienia gminy.

4.9.2 Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Pojęcie degradacji gleby obejmuje wszystkie negatywne zmiany w środowisku glebowym skutkujące zmniejszeniem jego aktywności chemicznej, biologicznej i fizycznej, a co za tym idzie żyzności i produktywności. Degradacja może być skutkiem zarówno działalności antropogenicznej, jak i zjawisk naturalnych.

Na terenie gminy nie stwierdzono, by nastąpiła istotna degradacja gleb na skutek wieloletniego oddziaływania na środowisko. Na terenach równinnych wykształciły się gleby rdzawe, bielicozemne, z kolei w strefie brzeżnej Zalewu, zagłębieniach terenu organiczne i organiczno-mineralne. Gleby te posiadają zróżnicowane zdolności buforowe. Szczególnie narażone na degradację chemiczną i mechaniczną są gleby leśne oraz organiczne, które posiadają gorsze zdolności regeneracyjne w stosunku do gleb rolniczych.

Jedną z najistotniejszych przyczyn pogarszania się jakości powierzchni ziemi i jej wszystkich składowych stanowi proces urbanizacji. Na terenach zabudowanych część terenów posiada charakter nawierzchni utwardzonych, co z jednej strony stanowi zabezpieczenie przed dyfuzją i infiltracją substancji mogących szkodliwie wpływać na właściwości gleb i ziemi. Z drugiej jednak należy zwrócić uwagę, że proces utwardzania nawierzchni, niwelowania terenu pod nową zabudowę doprowadził do zaburzenia profili glebowych tych ziem i pojawieniu się w nich wielu obiektów, które w stanie naturalnym nie mogłyby się tam znaleźć. W związku z tym ich właściwości zostały silnie zachwiane i obecnie można działać tylko w kierunku ograniczenia przenikania zanieczyszczeń. Szczególnie zagrożone na zanieczyszczenie są nieutwardzone gleby w sąsiedztwie stacji paliw, zakładów produkcyjnych oraz terenów komunikacyjnych, gdzie ze względu na opad pyłów generowanych przez emitory punktowe oraz emisję zanieczyszczeń z pojazdów może dojść do zakwaszenia gleby oraz zwiększenia zawartości metali ciężkich.

Choć powierzchnie upraw rolnych zajmują relatywnie niewielki obszar, intensywne zabiegi agrotechniczne – mechaniczne spulchnianie, głębokie uprawy, wyptukiwanie związków biogenych – przyczyniają się do dalszego pogarszania jakości gleby. Wypłukane substancje trafiają do wód powierzchniowych i podziemnych, co z kolei może prowadzić do eutrofizacji cieków i zbiorników wodnych. Z tego względu kluczowe jest stosowanie zasad kodeksu dobrej praktyki rolniczej, które minimalizują ryzyko erozji gleby i zanieczyszczenia wrażliwego środowiska wodno-gruntowego.

Dane Państwowego Instytutu Geologicznego wskazują, że rejon Miroszewa jest szczególnie narażony na ruchy masowe, co stanowi wyraźny przykład degradacji gleby spowodowanej naturalnymi procesami erozyjnymi. Na 600-metrowym odcinku koło Miroszewa obserwuje się aktywny, żywy klif, którego brzegi erodują się z tempem sięgającym 1 m rocznie, co wynika ze słabej spójności materiału, głównie piasków i mułków. Intensywna abrazja prowadzi do powstawania platformy abrazyjno-akumulacyjnej u podnóża klifu, zbudowanej z materiału pochodzącego z niszczonego zbocza.

Na terenie gminy nie zidentyfikowano obszarów, na których wymagana jest rekultywacja gruntów na skutek przekroczenia standardów jakości gleby lub ziemi.

Obecnie przekształcenia powierzchni ziemi mogą być związane z efemerycznymi zmianami w przypowierzchniowej warstwie gleby, związanymi z procesami budowlanymi czy też zabiegami agrotechnicznymi, a także abrazją brzegu Zalewu.

4.9.3 Jakość wód

Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych zależy od wielu czynników, wynikających przede wszystkim z działalności człowieka, ale również czynników naturalnych. Wśród czynników naturalnych wpływających na jakość wód należy wskazać m.in. budowę geologiczną (budowa zlewni, rodzaj skał), warunki hydrogeologiczne (układ warstw przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych), klimat (wielkość opadów, wilgotność), rzeźba terenu.

Wśród najważniejszych czynników antropogenicznych, wpływających na kształtowanie jakości wód, należy wskazać przede wszystkim wpływ zanieczyszczeń z obszarów użytkowanych rolniczo oraz zrzuty ścieków z sektora komunalnego, powodujących nadmierną eutrofizację. Wpływ tych czynników może być różny w zależności od lokalnych warunków. Dlatego istotne jest, aby podejmować działania ochronne mające na celu poprawę jakości wód, na które składają się uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej czy też prowadzenie stałego monitoringu stanu i jakości zasobów wodnych.

Stan wód podziemnych, szczególnie wód gruntowych, zależy od budowy geologicznej i obecności warstw izolacyjnych. Budowa geologiczna na większości obszaru gminy nie zapewnia ochrony zasobów wodnych przed infiltracją zanieczyszczeń. Z tego względu należy dążyć do szczególnej ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

W celu przeanalizowania jakości wód podziemnych posłankowano się wynikami oceny jakości wód podziemnych prowadzonej dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej stan ogólny, a także chemiczny i ilościowy JCWPd nr 3 oceniono na dobry. JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Monitoring największych cieków prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska poprzez ocenę jednolitych części wód (JCWP). Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej stan JCWP, których zlewnie zawierają się w granicach gminy oceniono jako zły. Celami środowiskowymi dla JCWP jest osiągnięcie dobrego lub umiarkowanego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Wszystkie JCWP są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Dopuszczono odstępstwa od założonych celów środowiskowych tj. odstępstwo czasowe (termin osiągnięcia dobrego stanu dla JCWP ustanowiono na 2027 r. lub rok 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE) oraz ustalenie celów mniej rygorystycznych.

Tabela 3. Parametry JCWP znajdujących się w granicach gminy Nowe Warpno

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan JCWP	Cel środowiskowy		Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
JCWP rzecznych						
1	RW60001031129	Myśluborka	zły	dobry	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
2	RW60001531152	Dopływ z polderu Warnołęka	brak danych	dobry	dobry	zagrożona

3	RW6000103116	Karwia Struga	brak danych	dobry	dobry	zagrożona
4	RW60001031189	Karpina	brak danych	dobry	dobry	zagrożona
JCWP jeziornych						
1	LW20785	Myśliborskie Wielkie	brak danych	dobry	dobry	niezagrożona
JCWP przejściowych						
1	TW60001WB2	Zalew Szczeciński	zły	umiarkowany	dobry	zagrożona

Źródło: na podstawie danych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Analizując formy korzystania z wód powierzchniowych w gminie, można stwierdzić, iż zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane jest przez punktowe źródła zanieczyszczeń, do których należą m.in. bezpośrednie zrzuty ścieków do wód, a w mniejszym stopniu zanieczyszczenia obszarowe z pochodzenia rolniczego. Dodatkowo, emisje z ruchu drogowego oraz intensywna aktywność rekreacyjna w obrębie Zalewu Szczecińskiego przyczyniają się do lokalnych zanieczyszczeń.

4.9.4 Hałas

Hałas to czynnik stresogenny, a przy długotrwałej ekspozycji może powodować między innymi choroby układu krążenia, choroby psychiczne i zaburzenia snu. Na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, terenami podlegającymi ochronie akustycznej są tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, tereny szpitali i domów pomocy społecznej, szkół, a także tereny uzdrowisk i rekreacyjno-wypoczynkowe.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł, w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Wskaźnikami oceny hałasu stosowanymi w polityce długookresowej, w szczególności przy sporządzaniu map akustycznych i programów ochrony przed hałasem, są:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (6^{00} - 18^{00}), pory wieczoru (18^{00} - 22^{00}) i pory nocy (22^{00} - 06^{00}),
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB) wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy (22^{00} - 06^{00}).

Na obszarze gminy nie wykonywano do tej pory kompleksowych pomiarów poziomu dźwięku, zatem nie ma bezpośrednich dowodów na występowanie przekroczeń dopuszczalnych norm. Klimat akustyczny gminy jest kształtowany przede wszystkim przez hałas drogowy.

Uciążliwość hałasu drogowego zależy przede wszystkim od natężenia ruchu, jego dynamiki, udziału pojazdów ciężkich, prędkości jazdy, stanu infrastruktury drogowej oraz zagospodarowania terenów w sąsiedztwie dróg. Główne źródło hałasu komunikacyjnego to droga wojewódzka nr 114, przebiegająca przez tereny zabudowane, pozwalająca na przepływ mieszkańców i turystów między gminą, a terenami ościennymi. Ze względu na brak pomiarów nie można jednoznacznie stwierdzić czy wzdłuż drogi dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w środowisku. Uciążliwość hałasu drogowego zależy bowiem od natężenia ruchu, jego dynamiki, udziału pojazdów ciężkich, prędkości jazdy, stanu infrastruktury drogowej oraz zagospodarowania terenów w sąsiedztwie dróg. Nie mniej jednak hałas od drogi wojewódzkiej nie pozostaje bez znaczenia dla klimatu akustycznego

i może powodować pewne uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni. Na pozostałych drogach - powiatowych i gminnych natężenie ruchu komunikacyjnego jest relatywnie niższe i choć wpływa na jakość klimatu akustycznego, nie powinno przekładać się na przekroczenia wartości progowych poziomu hałasu

Przez obszar gminy przebiega niewielki fragment linii kolejowej nr 406 relacji Szczecin-Trzebież. Linia przebiega przez tereny leśne, w znacznym oddaleniu od zwartej zabudowy. Hałas kolejowy na obszarze gminy nie stanowi zagrożenia.

Wpływ hałasu przemysłowego jest również znikomy – jedynie niewielkie zakłady usługowo-produkcyjne oraz restauracje w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej generują sporadyczne uciążliwości akustyczne. Dodatkowo, krótkotrwałe zakłócenia dźwiękowe mogą występować podczas imprez sportowych i rozrywkowych organizowanych na otwartych przestrzeniach.

Na terenie gminy nie ustanowiono obszarów cichych.

4.9.5 Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

W środowisku przyrodniczym istnieją pola elektromagnetyczne naturalne, których występowanie nie jest związane z działalnością człowieka oraz pola będące efektem tej działalności (sztuczne, antropogeniczne). Na obszarze gminy jako źródła promieniowania niejonizującego należy wskazać: napowietrzne linie średniego napięcia oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

W bezpośrednim sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych wyznacza się pasy technologiczne, w obrębie których obowiązują ograniczenia w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, wynikające z przepisów odrębnych. Stacje bazowe są podstawowym elementem struktury sieci komórkowej. Pola elektromagnetyczne emitowane przez stacje występują na wysokości zainstalowanych urządzeń i nie wywołują wpływu na środowisko i zdrowie mieszkańców w obrębie oddziaływania stacji bazowej.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest w sposób ciągły przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ostatnie badania wykonane w gminie nie wskazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że nie notuje się przekroczeń norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na obszarze, ponieważ poza wymienionymi powyżej nie znajdują się tam większe źródła emisji pól elektromagnetycznych, a funkcjonujące urządzenia są typowe powszechnie stosowanych w Polsce.

4.9.6 Zagrożenie ryzykiem wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Bieżące ustalenia dotyczące klasyfikacji zakładów pod względem ryzyka wystąpienia awarii określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138). Na terenie gminy nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) oraz zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

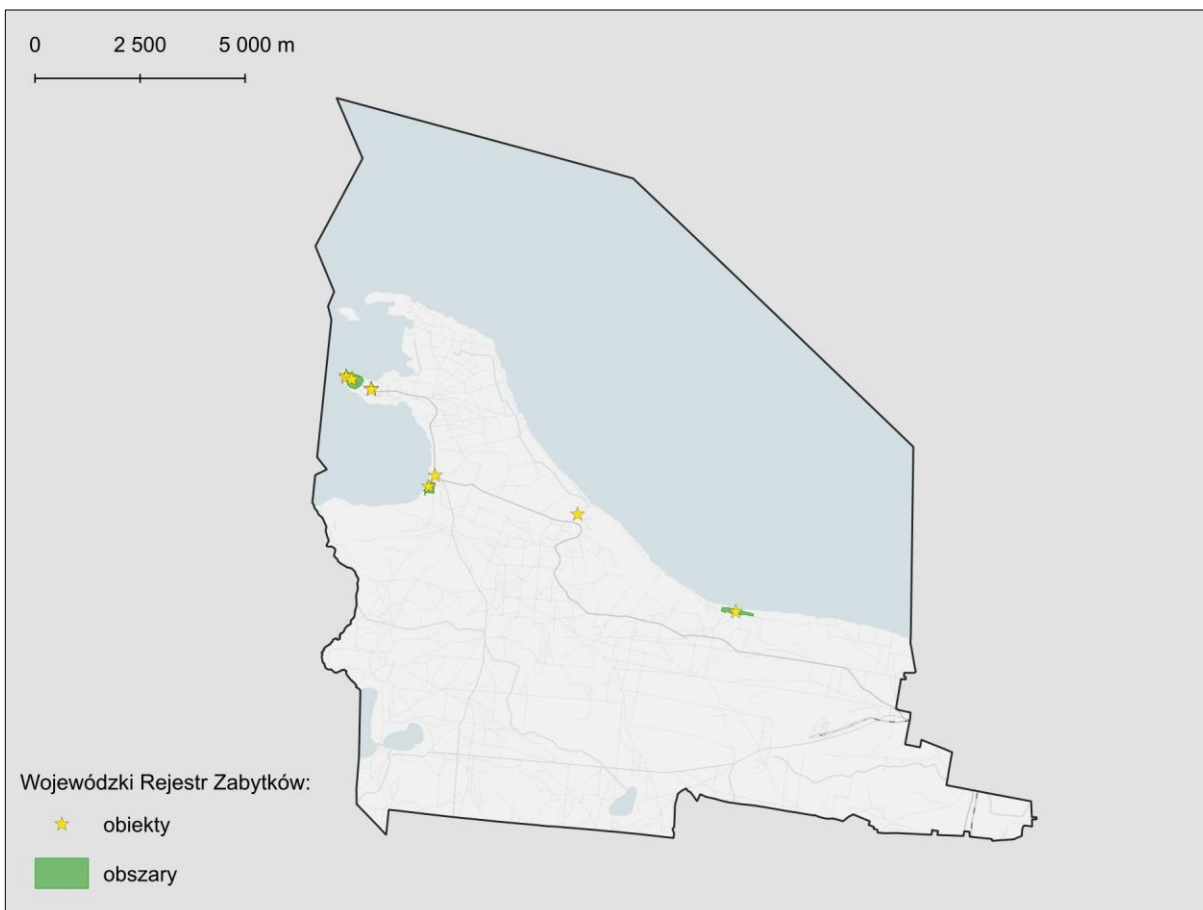
4.10. Walory kultury materialnej

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292) jednostki samorządu terytorialnego zobligowane są do ochrony zabytków, które znajdują się na terenach gminy oraz do prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomości. W Gminnej Ewidencji Zabytków znajdują się łącznie 34 obiekty.

Wśród najważniejszych elementów, stanowiących składowe lokalnego dziedzictwa kulturowego gminy wymienić można: obiekty sakralne, obiekty mieszkalne i gospodarcze, zespoły dworsko-parkowe, a także zabytkowe centrum miasta Nowe Warpno, z takimi zabytkami jak ryglowa

kamienica przyrynkowa, unikatowy ratusz staromiejski wzniesiony w konstrukcji ryglowej w końcu XVII w., późnogotycki kościół murowany. Najważniejsze obiekty z obszaru gminy wpisane zostały do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków.

Dodatkowo, na terenie gminy stwierdzono stanowiska archeologiczne, reprezentujące osady, punkty i ślady osadnicze z okresu od starożytności do średniowiecza. Brak zabytków archeologicznych o własnej formie terenowej (grodziska, cmentarzyska kurhanowe itd.).

Rysunek 7. Lokalizacja zabytków nieruchomości i archeologicznych z obszaru gminy ujętych w Wojewódzkim Rejestrze Zabytków (źródło: NID)

4.11. Walory krajobrazowe

Na strukturę krajobrazową gminy mają wpływ położenie geograficzne oraz wynikające z niego cechy fizjograficzne komponentów środowiska. O specyfice krajobrazowej i jego silnym zróżnicowaniu decyduje zróżnicowane ukształtowanie powierzchni, rozbudowany układ hydrograficzny, charakter naturalnej szaty roślinnej.

Dominującym elementem krajobrazu są rozległe obszary leśne, które stanowią integralną część Puszczy Wkrzańskiej. Występujące wśród nich bagna i tereny podmokłe wpływają na urozmaicenie flory i fauny gminy oraz podkreślają unikatowość przyrody w tym regionie. Jako szczególnie atrakcyjne, ze względu na walory krajobrazowe, można wskazać Zalew Szczeciński i Jezioro Nowowarpieńskie. Wzdłuż zalewu występują wybrzeża płaskie, jak również klifowe, a także atrakcyjne plaże i kąpieliska. Atrakcyjne walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy sprzyjają ruchowi turystycznemu. O wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych tych terenów świadczy objęcie tych terenów ochrona w ramach Obszaru Natura 2000.

Rozwój gospodarczy gminy spowodował pojawienie się w nim całej gamy różnych krajobrazów. Obecnie na obszarze gminy krajobraz naturalny przeplata się z krajobrazem kulturowym – wiejskim, miejskim i rolniczym.

Obszary rolne charakteryzują się płaskim krajobrazem, urozmaiconym obecnością oczek wodnych, rowów melioracyjnych i rozległych użytków zielonych. Pomimo przekształceń dokonanych przez człowieka, tereny rolnicze zachowują harmonijny i spójny wygląd. Obecność wód powierzchniowych, zieleni śródpolnej i łąkowej wzbogaca obszary rolnicze, nadając im wysokie walory estetyczne i kulturowe.

Tereny zabudowy wiejskiej charakteryzują się dominacją zabudowy niskiej – mieszkalnej, usługowej i turystyczno-rekreacyjnej wraz z towarzyszącą im zabudową związaną z produkcją rolną. Na terenie gminy do najlepiej zachowanych układów ruralistycznych należy wieś Brzózki o typie morfogenetycznym ulicówki. W pozostałych wsiach pierwotne, średniowieczne lub też nowożytnie układy zabudowy wsi uległy znacznym przekształceniom. Nowe Warpno zachowało średniowieczny układ urbanistyczny, a obszar Starego Miasta został wpisany do rejestru zabytków. Obejmuje on zachodnią część miasta, otoczoną wodami Jeziora Nowowarpieńskiego i Zatoki Nowowarpieńskiej. Na terenie gminy znajdują się obiekty zabytkowe, w tym obiekty sakralne, założenia pałacowo-parkowe, domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze.

W przestrzeni gminy znajdują się techniczne dominanty krajobrazowe, takie jak napowietrzne linie elektroenergetyczne i słupy oraz wieże telekomunikacyjne, które lokalnie obniżają walory widokowe krajobrazu. W krajobrazie gminy wyróżniają się również obszary zabudowy magazynowej PERN Baza Paliw Nr 7 znajdujący się w Trzebieży. Zabudowa terenu nie wpłynęło istotnie na obniżenie wartości krajobrazu i generalnie nie doprowadziła do jego znaczącej degradacji. Na obszarze gminy nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Gmina jest bogata w unikalne walory krajobrazowe i przyrodnicze, które są nieodzownym elementem lokalnego dziedzictwa. Ochrona walorów krajobrazowych gminy odbywa się na wielu poziomach prawnych i administracyjnych. W granicach gminy funkcjonują różne formy ochrony przyrody (rozdział 4.8), które obejmują obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Ponadto ochrona tych wartości została wzmocniona, poprzez wskazanie części terenów gminy w projekcie audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego jako krajobrazy priorytetowe.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W zakresie podstawowych problemów środowiskowych gminy należy wymienić:

1. Zanieczyszczenie powietrza:

- emisja niska z indywidualnych źródeł ciepła (kotły na paliwa stałe), szczególnie w sezonie grzewczym;
- emisje komunikacyjne wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 114;
- potencjalny napływ zanieczyszczeń transgranicznych z obszaru Niemiec;

2. Hałas:

- komunikacyjny, związany z ruchem drogowym wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 114;
- sezonowe wzmoczenie uciążliwości akustycznych w związku z ruchem turystycznym (w szczególności w rejonie portu i terenach nadbrzeżnych Zalewu oraz Jeziora Nowowarpieńskiego),

3. Zagrożenia dla zasobów wód

- brak pełnej ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami związanymi z gospodarką komunalną, rolnictwem i intensywnym ruchem turystycznym;
- ryzyko podtopień i powodzi w związku z położeniem nad Zalewem Szczecińskim i Jeziorem Nowowarpieńskim;

4. Presja turystyczna i sezonowa antropopresja

- wzmożona aktywność rekreacyjna w rejonach nadwodnych i leśnych (Puszcza Wkrzańska),
- ryzyko degradacji siedlisk, wydeptywanie roślinności, zaśmiecanie terenów przyrodniczych,
- niedobór infrastruktury kanalizującej ruch turystyczny (np. ścieżek edukacyjnych, punktów widokowych, parkingów buforowych),

5. Zachowanie bioróżnorodności:

- ryzyko utraty siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza torfowisk, zadrzewień śródpolnych i ekosystemów nadwodnych,
- presja gatunków inwazyjnych,
- fragmentaryzacja ciągłości ekologicznej, zwłaszcza w obszarach przylegających do zabudowy rekreacyjnej,

6. Zmiany klimatu:

- wzrost częstotliwości zjawisk ekstremalnych (susze, intensywne opady), wpływający na zmienność poziomu wód w Zalewie Szczecińskim i jeziorach (Nowowarpieńskie, Małomyśliborskie, Myśliborskie Wielkie), z konsekwencjami dla ekosystemów przybrzeżnych i stabilności linii brzegowe
- zagrożenie dla lokalnych zasobów wodnych oraz degradacja torfowisk i siedlisk bagiennych – istotnych dla bioróżnorodności i bilansu wodnego gminy;
- rosnące ryzyko pożarowe w Puszczy Wkrzańskiej w okresach długotrwałej suszy.

Ograniczenie zagrożeń środowiskowych na terenie gminy Nowe Warpno powinno być realizowane poprzez:

- modernizację źródeł ciepła – promowanie i dofinansowanie wymiany kotłów na paliwa stałe na niskoemisyjne, szczególnie na terenach o zwartej zabudowie wiejskiej;
- wdrażanie działań ograniczających emisje komunikacyjne, w tym poprzez nasadzenia zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych ciągów drogowych, wsparcie rozwoju transportu niskoemisyjnego;
- wzmocnienie współpracy międzygminnej i transgranicznej w zakresie ochrony wód i przeciwdziałania zanieczyszczeniom, zwłaszcza w kontekście położenia nad Zalewem Szczecińskim i bliskości granicy państwowej;
- zwiększenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej;
- renaturyzację torfowisk i łąk oraz monitorowanie ich stanu hydrologicznego w celu przeciwdziałania procesom przesychania i mineralizacji;
- ograniczenie rozpraszania zabudowy, poprzez preferencję dla zabudowy zwartej, lokowanej w granicach istniejących stref osadniczych i wyposażonych w infrastrukturę techniczną;
- monitoring i eliminację gatunków inwazyjnych, zwłaszcza na terenach leśnych i nieużytkowanych rolniczo, z wykorzystaniem programów ochrony siedlisk półnaturalnych;
- rozwój infrastruktury turystycznej i edukacyjnej (np. ścieżki przyrodnicze, punkty obserwacyjne, tablice informacyjne), ukierunkowanej na kontrolowanie ruchu turystycznego i jego minimalny wpływ na środowisko;

- uwzględnianie szczegółowych wytycznych ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ich konsekwentne egzekwowanie;
- działania adaptacyjne do zmian klimatu, m.in. rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w przestrzeniach zurbanizowanych oraz rekreacyjnych, poprawiającej mikroklimat, zwiększającej retencję wodną i ograniczającej skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych;
- wdrożenie systematycznego monitoringu środowiska, obejmującego jakość powietrza, wód, gleb oraz stan ekosystemów i zagrożonych siedlisk;
- prowadzenie edukacji ekologicznej i informacyjnej, skierowanej do mieszkańców, rolników i inwestorów, wspierającej prośrodowiskowe postawy i zachowania.

Problemy środowiskowe obszaru gminy są stosunkowo dobrze rozpoznane, a ich identyfikacja nie powoduje większych trudności. Część z nich doczekała się, zgodnie z obowiązującym prawem, odpowiednich środków zaradczych. Ograniczenie zagrożeń środowiska na obszarze gminy polegać będzie na wprowadzaniu właściwych ustaleń szczegółowych w treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz na dokładnym ich egzekwowaniu. Jak wykazano powyżej, część zagrożeń wynika z dokonanych już przekształceń.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku uchwalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno, dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego utraci moc prawną. Wynika to z nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która przewiduje zastąpienie Studium nowym dokumentem – planem ogólnym, mającym rangę aktu prawa miejscowego. W praktyce oznaczać to będzie faktyczne zawieszenie możliwości prowadzenia jakichkolwiek nowych prac planistycznych na poziomie lokalnym. Taka sytuacja wiązałaby się z istotnymi konsekwencjami zarówno w wymiarze społecznym, inwestycyjnym, jak i środowiskowym.

Brak planu ogólnego oznaczałby:

- niemożność uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co uniemożliwiłoby realizację zamierzeń inwestycyjnych zgodnych z potrzebami mieszkańców,
- niemożność wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla nowych inwestycji, ponieważ zgodnie z nowymi przepisami decyzje WZ mogą być wydawane wyłącznie w wyznaczonych obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ), które może wskazać wyłącznie plan ogólny.

W wymiarze środowiskowym brak realizacji dokumentu może prowadzić do:

- nasilenia presji inwestycyjnej na tereny przyrodniczo cenne, takie jak strefy brzegowe Zalewu Szczecińskiego, Jeziora Nowowarpieńskiego i kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej, ze względu na brak obowiązującego dokumentu wskazującego jednoznacznie dopuszczalne formy zagospodarowania;
- braku narzędzi do ochrony ciągłości ekologicznej – plan ogólny wyznacza strefy otwarte i zieleni, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych, terenów retencyjnych oraz buforów chroniących przed nadmierną urbanizacją;
- pogłębiania chaosu przestrzennego, prowadzącego do rozproszenia zabudowy, fragmentacji siedlisk, zwiększenia powierzchni utwardzonych i obniżenia retencji wodnej;
- wzrostu zagrożeń środowiskowych, takich jak niekontrolowany rozwój w strefach szczególnego zagrożenia powodzią;
- zwiększenia ryzyka degradacji torfowisk, mokradeł i innych obszarów podmokłych, które pełnią kluczową funkcję retencyjną i filtracyjną, szczególnie istotną w kontekście

zmian klimatycznych i lokalnych niedoborów wody;

- braku możliwości skutecznego planowania ochrony walorów krajobrazowych, co może prowadzić do utraty atrakcyjności turystycznej i osłabienia tożsamości przestrzennej gminy;
- utraty kontroli nad ekspansją zabudowy w obrębie obszarów Natura 2000, co grozi naruszeniem obowiązujących regulacji środowiskowych oraz negatywnymi skutkami dla bioróżnorodności;
- utrudnień w realizacji celów klimatycznych i adaptacyjnych, w tym tworzenia zielono-niebieskiej infrastruktury oraz planowania przestrzeni odpornych na skutki zmian klimatu.

Brak planu ogólnego oznacza również utratę zdolności do koordynacji lokalnej polityki przestrzennej z dokumentami wyższego rzędu, w tym ze Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030, Planem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, a także z celami określonymi w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz w dokumentach krajowej polityki środowiskowej. Niewywiązywanie się z obowiązku sporządzenia planu ogólnego może prowadzić do rozbieżności w realizacji celów regionalnych, takich jak wzmacnianie odporności środowiskowej, rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przestrzennych i przyrodniczych.

W dłuższej perspektywie brak uchwalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno mógłby doprowadzić do pogłębiającego się chaosu przestrzennego, osłabienia ochrony zasobów środowiskowych oraz fragmentacji cennych układów krajobrazowych i przyrodniczych. Tereny leśne, torfowiskowe i związane z wodami powierzchniowymi, a także obszary o wysokim potencjale krajobrazowym mogłyby ulec niekontrolowanej urbanizacji, co zwiększałoby ryzyko degradacji przestrzeni i utraty ciągłości ekologicznej. Brak przejrzystych zasad zagospodarowania mógłby także prowadzić do konfliktów przestrzennych, wzrostu kosztów infrastrukturalnych oraz ograniczenia dostępu mieszkańców do usług publicznych. W efekcie, niezrealizowanie planu ogólnego oznaczałoby osłabienie zdolności gminy do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej oraz skutecznej ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Celem sporządzenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno jest wyznaczenie ram dla dalszego, zrównoważonego rozwoju. Zidentyfikowane potencjalne oddziaływania na środowisko związane są przede wszystkim z przekształceniem terenów niezainwestowanych głównie pod zabudowę mieszkaniową, usługową i gospodarczą oraz realizacją nowej lub rozbudową istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w ramach wyznaczonych stref planistycznych.

Wpływ ustaleń planu ogólnego na klimat lokalny i adaptację do zmian klimatu

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Nowe Warpno będzie się wiązać z lokalizacją nowej zabudowy, a także z rozbudową, przebudową i modernizacją infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej – w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy, wydawanych na obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ). Część działań inwestycyjnych obejmie tereny dotychczas niezainwestowane.

Zmiany te mogą prowadzić do okresowego pogorszenia jakości powietrza, głównie w związku z emisjami zanieczyszczeń generowanymi podczas prac budowlanych oraz zwiększeniem ruchu pojazdów związanych z realizacją inwestycji. Źródłem emisji na tym etapie będzie głównie sprzęt budowlany oraz transport materiałów i pracowników. Emisje te będą miały charakter krótkotrwały,

przejściowy i ograniczony przestrzennie. Przy zachowaniu obowiązujących norm emisyjnych oraz stosowaniu sprawnych technicznie maszyn, ich wpływ na stan powietrza nie będzie istotny w skali całej gminy.

W dłuższej perspektywie plan ogólny może przynieść korzyści środowiskowe związane z jakością powietrza i klimatem lokalnym. Dokument promuje rozwój zwartej zabudowy w ramach istniejących struktur osadniczych, co ogranicza zjawisko rozlewania się zabudowy, zmniejsza presję na grunty biologicznie czynne oraz wspiera funkcjonowanie korytarzy przewietrzających. Ograniczona ekspansja przestrzenna zabudowy wpływa pozytywnie na strukturę krajobrazu i ogranicza konieczność rozbudowy sieci transportowej i infrastrukturalnej. Takie podejście sprzyja efektywnemu wykorzystaniu dostępnych zasobów oraz redukcji emisji z indywidualnych, niskosprawnych źródeł ciepła, które w sezonie grzewczym mają największy wpływ na jakość powietrza.

W ramach dalszych prac planistycznych zaleca się opracowanie szczegółowych katalogów rozwiązań adaptacyjnych, które mogą być implementowane na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Dotyczy to w szczególności takich działań jak: stosowanie zielonych dachów i ścian, nawierzchni przepuszczalnych, systemów retencji wód opadowych (w tym ogrodów deszczowych), naturalnych pasów buforowych wzdłuż linii brzegowych, a także wytycznych urbanistycznych sprzyjających kształtowaniu zabudowy przyjaznej mikroklimatowi. Wprowadzenie takich rozwiązań przyczynia się do ograniczenia skutków zmian klimatu, zmniejszenia ryzyka lokalnych podtopień, poprawy retencji i jakości powietrza, a także zwiększenia odporności przestrzeni zurbanizowanej.

W analizie wpływu ustaleń planu ogólnego uwzględniono także oddziaływanie na lokalne warunki klimatyczne, poprzez ograniczenie powierzchni utwardzonych, wzmocnienie potencjału retencyjnego oraz utrzymanie i rozwój powierzchni biologicznie czynnych. Zastosowane podejście zostało ukierunkowane na minimalizację skutków zmian klimatu, w tym coraz częstszych zjawisk ekstremalnych, takich jak susze, fale upałów czy opady nawalne. W szczególności, w trakcie opracowywania założeń planu odniesiono się do wytycznych zawartych w dokumencie „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)”, uwzględniając m.in. konieczność:

- zachowania terenów o wysokim potencjale retencyjnym (doliny rzeczne, jeziora, strefy nadbrzeżne, torfowiska, kompleksy leśne),
- unikania zabudowy na obszarach szczególnie narażonych na ryzyko klimatyczne,
- ograniczania uszczelniania powierzchni,
- wspierania rozwiązań zwiększających infiltrację i spowalniających spływ powierzchniowy.

Rekomenduje się, aby powyższe założenia stanowiły podstawę dla szczegółowych ustaleń w dokumentach planistycznych, w tym miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy.

Szczególną rolę w tym kontekście odgrywa wyznaczenie w Nowym Warpnie obszaru zabudowy śródmiejskiej (OZS). Zgodnie z ustawową definicją, OZS to obszar zwartej, intensywnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, który może podlegać mniej rygorystycznym wymogom dotyczącym udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz warunków nasłonecznienia i przewietrzania. Koncentracja zabudowy w OZS pozwala na ograniczenie presji inwestycyjnej na tereny przyrodniczo cenne, nadbrzeżne i retencyjne, umożliwia efektywne wykorzystanie infrastruktury technicznej i społecznej, a także sprzyja ograniczeniu korzystania z transportu indywidualnego na rzecz bardziej zrównoważonych form mobilności, co bezpośrednio przekłada się na poprawę jakości powietrza – zwłaszcza w sezonie grzewczym, który stanowi jedno z największych wyzwań dla gmin wiejsko-miejskich.

Pod względem komunikacyjnym, plan odnosi się do istniejącej infrastruktury drogowej i kolejowej, nie zakładając istotnego zwiększenia intensywności ruchu drogowego w stopniu mogącym pogorszyć jakość powietrza. Ponadto, ograniczenie rozlewania się zabudowy może pośrednio zmniejszyć zależność mieszkańców od transportu indywidualnego.

Plan ogólny jednoznacznie chroni rozległe obszary terenów zielonych i biologicznie czynnych, w szczególności w ramach strefy otwartej (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN). Strefa otwarta obejmuje przede wszystkim doliny cieków i jeziora, obszary zieleni naturalnej, łąki, użytki zielone, kompleksy leśne, tereny rolnicze, obszary podmokłe i torfowiska, które pełnią istotne funkcje środowiskowe i klimatyczne – wspomagają naturalną filtrację powietrza, zwiększają retencję wód opadowych, poprawiają przewietrzanie terenów zabudowanych oraz łagodzą skutki zmian klimatu. Zachowanie ich integralności przestrzennej wspiera ciągłość ekologiczną i odporność środowiska na presję urbanizacyjną.

Na terenie gminy brak jest zakładów przemysłowych o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, działalność gospodarcza ma głównie charakter rozproszony, niskonakładowy i lokalny. Plan nie przewiduje lokalizacji dużych instalacji przemysłowych, które mogłyby stanowić źródło emisji ponadlokalnych. Strefy gospodarcze (SP) oraz usługowe (SU) zostały wyznaczone z poszanowaniem istniejącej struktury zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowań środowiskowych. Ich lokalizacja koncentruje się na terenach, które już obecnie pełnią funkcje gospodarcze lub usługowe, bądź zostały wskazane do takiego przeznaczenia w obowiązujących dokumentach planistycznych. Wyznaczenie tych stref ma na celu przede wszystkim umożliwienie dalszego funkcjonowania oraz ewentualnej rozbudowy istniejących obszarów działalności, a nie wprowadzanie nowych, rozległych terenów inwestycyjnych. Gmina Nowe Warpno charakteryzuje się znacznym udziałem terenów chronionych, w tym obszarów Natura 2000 oraz kompleksów leśnych i obszarów cennych przyrodniczo. Taki układ przestrzenny znacząco ogranicza możliwości rozwoju intensywnej działalności przemysłowej, a jednocześnie sprzyja rozwojowi funkcji turystycznej, rekreacyjnej i proekologicznej. Warto zaznaczyć, że tereny usług zostały uwzględnione w większości stref, w których w profilu dodatkowym była taka możliwość. Oznacza to, że tereny działalności usługowej mogą być lokalizowane zarówno w strefach mieszkaniowych jak i usługowych i gospodarczych. Dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań planistycznych w przyszłych planach miejscowych, takich jak wyznaczenie terenów zieleni towarzyszącej czy utrzymanie powierzchni biologicznie czynnych, a także technologii ograniczających emisję, możliwe będzie zminimalizowanie wpływu nowych inwestycji na jakość powietrza i klimat lokalny. Wyznaczenie stref gospodarczych i usługowych w projekcie planu zostało przeprowadzone w sposób zrównoważony i odpowiedzialny środowiskowo, odpowiadający realnym potrzebom rozwojowym gminy, a jednocześnie chroniący wartości przyrodnicze i przestrzenne obszaru.

Plan ogólny gminy Nowe Warpno został opracowany z uwzględnieniem potrzeby adaptacji do zmian klimatu i ograniczania ich skutków. Gmina doświadcza wyzwań związanych z coraz częstszymi suszami, spadkiem poziomu wód gruntowych oraz wzrostem ryzyka pożarów na torfowiskach i terenach leśnych. Plan reaguje na te zagrożenia m.in. poprzez:

- zachowanie i ochronę terenów o wysokim potencjale retencyjnym, takich jak torfowiska, doliny rzeczne, jeziora i kompleksy leśne (ujęte w strefach SO i SN), co wspiera naturalną retencję, filtrację powietrza i stabilizację mikroklimatu;
- ograniczenie możliwości lokalizacji zabudowy na obszarach zagrożonych zalaniem lub szczególnie wrażliwych klimatycznie ;
- wymóg zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnych na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co m.in. co zwiększa infiltracyjność gruntów, wspomaga retencję lokalną oraz przeciwdziała zjawisku uszczelniania powierzchni.

Dodatkowo, zgodnie z ustaleniami planu, możliwa będzie implementacja rozwiązań wspierających adaptację do zmian klimatu także w ramach przyszłych planów miejscowych – zgodnie z zasadą

zrównoważonego rozwoju i efektywnego gospodarowania zasobami środowiska.

Podsumowując, plan ogólny gminy Nowe Warpno nie przewiduje działań, które w sposób trwały i znaczący pogarszałyby jakość powietrza na obszarze gminy. Wręcz przeciwnie, poprzez wspieranie zwartej zagospodarowania plan ten może przyczynić się do ograniczenia presji emisyjnej oraz poprawy warunków klimatycznych i jakości życia mieszkańców w perspektywie najbliższych lat.

Wytwarzanie odpadów

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno, umożliwiających rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zagrodowej oraz gospodarczej w poszczególnych strefach planistycznych wiąże się z prognozowanym wzrostem ilości wytwarzanych odpadów, zarówno komunalnych jak i innych niż komunalne.

W fazie realizacyjnej należy spodziewać się wystąpienia odpadów budowlanych i rozbiórkowych, związanych z pracami inwestycyjnymi, w tym m.in. gruzu, opakowań, elementów wyposażenia oraz materiałów izolacyjnych. Odpady te, zgodnie z obowiązującymi przepisami (w szczególności ustawą o odpadach oraz rozporządzeniami wykonawczymi), powinny być zbierane selektywnie i przekazywane do zagospodarowania przez uprawnione podmioty posiadające stosowne decyzje administracyjne.

W fazie eksploatacji nowych terenów zabudowanych przeważać będą odpady komunalne pochodzenia bytowego, typowe dla terenów mieszkaniowych i usługowych. W ich składzie mogą również występować niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych, takich jak zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, chemikalia oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Choć dokładna ilość i struktura odpadów, ze względu na charakter planu ogólnego oraz brak szczegółowych ustaleń co do konkretnego sposobu zagospodarowania działek, nie może zostać określona na etapie sporządzania planu ogólnego, należy zakładać ogólny wzrost masy odpadów w skali gminy.

W związku z planowaną intensyfikacją zagospodarowania terenów, w tym m.in. realizacją stref gospodarczych i usługowych, plan ogólny pośrednio wpływa na potencjalny wzrost ilości odpadów niekomunalnych. W tym zakresie konieczne będzie zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania odpadów produkcyjnych i poprodukcyjnych zgodnie z przepisami, w tym przez zapewnienie miejsc magazynowania i odbioru przez podmioty posiadające odpowiednie zezwolenia. System gospodarki odpadami funkcjonujący w gminie zapewnia odpowiednie ramy organizacyjne dla zagospodarowania odpadów powstających zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nowych terenów inwestycyjnych.

Podsumowując, ustalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie generują zagrożeń w zakresie gospodarowania odpadami, pod warunkiem że rozwój inwestycji będzie prowadzony z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, standardów selektywnej zbiórki, zasad właściwego magazynowania oraz odbioru przez uprawnione podmioty.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.)

W związku z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno, obejmujących rozwój zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej oraz gospodarczej w wyznaczonych strefach planistycznych, kluczowym zagadnieniem środowiskowym staje się zapewnienie właściwej i zgodnej z przepisami gospodarki ściekowej. Zgodnie z art. 83 ust. 3 i 4 ustawy Prawo wodne, odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi może odbywać się wyłącznie w sposób, który nie powoduje pogorszenia stanu jednolitych części wód, a na obszarach nieskanalizowanych powinno być realizowane z zastosowaniem rozwiązań technicznych gwarantujących ochronę środowiska wodnego.

W przeciwieństwie do gmin silnie zurbanizowanych, gmina Nowe Warpno charakteryzuje się rozproszoną strukturą osadniczą i dominacją terenów o charakterze przyrodniczym, leśnym i rekreacyjnym. System kanalizacji zbiorczej funkcjonuje w mieście Nowe Warpno i jego najbliższym otoczeniu, a pozostałe miejscowości, takie jak Brzózki, Warnołęka czy Trzebieradz korzystają

z rozwiązań indywidualnych.

Z tego względu rozwój zabudowy na obszarach nieskanalizowanych musi być ściśle powiązany z zapewnieniem efektywnych i zgodnych z obowiązującym prawem rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej. Tereny przeznaczone w planie ogólnym pod zabudowę zostały w większości zlokalizowane w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych, co sprzyja optymalnemu wykorzystaniu istniejącej infrastruktury oraz ogranicza ryzyko niekontrolowanego odprowadzania ścieków do środowiska.

Na terenach pozbawionych sieci kanalizacyjnej ścieki bytowe powinny być odprowadzane do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków spełniających obowiązujące wymagania techniczne i sanitarne, zabezpieczające środowisko wodno-gruntowe przed zanieczyszczeniem. W szczególności dotyczy to obszarów o wysokiej wrażliwości środowiskowej, takich jak tereny w pobliżu jezior, torfowisk, cieków wodnych, ujęć wody, a także obszarów chronionych (m.in. Natura 2000), na których powinny obowiązywać zaostrzone standardy ochrony środowiska wodnego.

Plan ogólny nie wskazuje rozwiązań szczegółowych w zakresie gospodarki ściekowej, pozostawiając ich określenie na etapie planów miejscowych oraz postępowań administracyjnych związanych z decyzjami o warunkach zabudowy. Na tych etapach nastąpi również ocena potencjalnego oddziaływania planowanych rozwiązań na środowisko, z uwzględnieniem ryzyka kumulacji oddziaływań i konieczności ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z wymogami ustawowymi.

Gmina Nowe Warpno, jako podmiot odpowiedzialny za system gospodarki ściekowej, zobowiązana jest do nadzorowania dokumentowania odbioru ścieków, kontroli stosowanych rozwiązań indywidualnych oraz prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi i ochrony środowiska.

Podsumowując, realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie powinna powodować zagrożeń dla środowiska wodnego, pod warunkiem, że rozwój zabudowy będzie skorelowany z wdrożeniem odpowiednich, zgodnych z prawem wodnym, rozwiązań w zakresie kanalizacji sanitarnej, zarówno zbiorczych, jak i indywidualnych, przy jednoczesnym przestrzeganiu zasady ostrożności i ochrony jakości wód.

Emisja hałasu

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno może wiązać się z oddziaływaniem na klimat akustyczny, szczególnie w związku z lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i gospodarczej, jak również z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej oraz technicznej na terenach dotąd niezainwestowanych. Do głównych potencjalnych źródeł hałasu należą: działalność budowlana (krótkookresowa), transport drogowy (stały) oraz aktywność gospodarcza w strefach SU oraz SP.

Największe ryzyko zwiększenia emisji hałasu może wystąpić w Nowym Warpnie, Warnołęce i Brzósłkach, gdzie koncentrują się funkcje mieszkaniowe, usługowe i rekreacyjne, a jednocześnie przebiegają główne ciągi komunikacyjne. W sąsiedztwie stref gospodarczych (SP) i usługowych (SU) może pojawić się zwiększona aktywność transportowa oraz punktowe źródła hałasu związane z obsługą działalności magazynowej, technicznej i logistycznej. Jednakże lokalizacja tych stref oparta jest na istniejącej strukturze zagospodarowania, co ogranicza ryzyko istotnych zmian klimatu akustycznego.

Z uwagi na silnie zalesiony charakter gminy i ograniczone obszary możliwe do zagospodarowania, lokalizacja terenów zabudowy często wiąże się z sąsiedztwem infrastruktury transportowej czy stref gospodarczych i usługowych. Niemniej jednak, plan ogólny minimalizuje potencjalne konflikty akustyczne poprzez zachowanie bezpiecznych odległości od głównych źródeł hałasu tam, gdzie jest to możliwe oraz wyznaczenie stref zieleni i rekreacji (SN) oraz stref otwartych (SO), obejmujących m.in. kompleksy leśne i tereny zadrzewione, pełniących funkcję naturalnych barier akustycznych i buforów środowiskowych.

Na dzień sporządzenia dokumentu brak jest informacji o przekroczeniach dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie gminy Nowe Warpno. Dotychczasowa analiza klimatu akustycznego wskazuje na jego stabilność, co wynika m.in. z braku przemysłu ciężkiego, ograniczonego natężenia ruchu drogowego i znacznego udziału terenów przyrodniczych.

Zgodnie z ustawą o ochronie środowiska, wszelkie inwestycje mogące potencjalnie generować hałas ponadnormatywny będą wymagały oceny oddziaływania na środowisko, której zakres obejmuje również analizę akustyczną. Proces ten będzie realizowany na dalszych etapach planistycznych, w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podsumowując, realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie powinna prowadzić do istotnego pogorszenia klimatu akustycznego, o ile inwestycje będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a funkcje mogące generować hałas zostaną lokalizowane z zachowaniem odpowiednich stref buforowych i przy zastosowaniu adekwatnych środków ochrony akustycznej, zgodnych z zasadą przezorności oraz prewencji środowiskowej.

Z uwagi na turystyczny i letniskowy charakter wielu obszarów gminy, szczególne znaczenie ma zachowanie korzystnych warunków akustycznych. Cisza, spokój oraz walory przyrodnicze stanowią kluczowe elementy lokalnej oferty wypoczynkowej i rekreacyjnej. Dlatego też ewentualna lokalizacja funkcji potencjalnie uciążliwych akustycznie powinna być planowana ze szczególną ostrożnością, z uwzględnieniem sezonowego natężenia użytkowania terenów oraz potrzeb mieszkańców i odwiedzających w zakresie komfortu akustycznego.

Emisja pól elektromagnetycznych

Zagadnienia związane z emisją pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448). Zgodnie z tymi przepisami, wszystkie instalacje mogące emitować pola elektromagnetyczne są zobowiązane do zachowania standardów bezpieczeństwa i nieprzekraczania określonych dopuszczalnych wartości w miejscach dostępnych dla ludności.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego, mającego charakter niejonizujący, występują na terenie gminy Nowe Warpno w formie liniowej i punktowej – są to przede wszystkim napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia, stacje transformatorowe oraz stacje bazowe telefonii komórkowej i urządzenia radioliniowe. W planie ogólnym nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących źródeł emisji PEM. W przypadkach, gdzie takie sąsiedztwo mogłoby wystąpić, kwestie te będą analizowane indywidualnie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w ramach procedur oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z zasadą przezorności i prewencji środowiskowej.

Podsumowując, ustalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie przewidują zwiększenia zagrożeń związanych z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Dotychczasowe i potencjalne źródła PEM zlokalizowane są w sposób zgodny z przepisami i normami środowiskowymi. Wpływ planu na środowisko elektromagnetyczne można uznać za ograniczony, kontrolowalny i zgodny z obowiązującymi wymogami ochrony środowiska i zdrowia publicznego.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Wyznaczone w projekcie planu ogólnego gminy Nowe Warpno strefy gospodarcze (SP) oraz usługowe (SU) nie przewidują lokalizacji zakładów ani instalacji mogących stwarzać szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub środowiska w przypadku poważnej awarii przemysłowej. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o istniejącą strukturę funkcjonalną gminy. Potencjalne przedsięwzięcia inwestycyjne, które mogą generować jakiegokolwiek ryzyko technologiczne, będą podlegały szczegółowej ocenie środowiskowej oraz wymaganiom wynikającym z przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony zdrowia publicznego.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno będzie wiązać się z przekształceniem części powierzchni ziemi, głównie w wyniku rozwoju zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej usługowej i gospodarczej oraz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zakładane zmiany dotyczą przede wszystkim terenów położonych w sąsiedztwie już istniejącego zainwestowania, co pozwala ograniczyć ryzyko rozproszonej urbanizacji i nadmiernej presji inwestycyjnej na obszary niezainwestowane. W kontekście realizacji nowych terenów zabudowanych należy liczyć się z pracami budowlanymi, mającymi na celu lokalizację budynków oraz podłączenie ich do sieci infrastruktury technicznej. Przekształcenia powierzchni gruntu nie będą tam jednak znaczne, a ograniczające się jedynie do zmian przypowierzchniowych, sięgających na ogół standardowej głębokości fundamentowania. Po wykonaniu niezbędnych prac, presje na powierzchnię ziemi ustaną, a tereny inwestycji zostaną uporządkowane, dlatego też nie zajdzie istotne, stałe oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Ochronie ukształtowania terenu sprzyja funkcjonowanie rozległej strefy otwartej (SO), która obejmuje dolinę rzeki Myśluborki, obszary nadbrzeżne, tereny torfowiskowe, kompleksy leśne, łąki oraz inne obszary o wysokiej wrażliwości środowiskowej. Strefa ta ma za zadanie chronić przestrzeń niezabudowaną przed niekontrolowaną urbanizacją, a jednocześnie umożliwić ich racjonalne użytkowanie np. w celach rekreacyjnych czy dla lokalizacji infrastruktury technicznej i transportowej. Dzięki temu możliwy jest rozwój gminy bez naruszania najbardziej wrażliwych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów.

Projekt planu nie przewiduje lokalizacji nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie klifów, co wspiera ochronę brzegów Zalewu Szczecińskiego, pozwala na zachowanie aktywnych procesów brzegowych i minimalizuje ryzyko osuwisk lub szkód budowlanych w rejonach o niestabilnym podłożu (piaski, mułki).

Strefy gospodarcze i usługowe zostały wyznaczone na terenach już częściowo zagospodarowanych lub wskazanych w dokumentach planistycznych pod te funkcje. Takie podejście minimalizuje konieczność zajmowania nowych, niezainwestowanych gruntów i ogranicza przekształcanie pierwotnej rzeźby terenu.

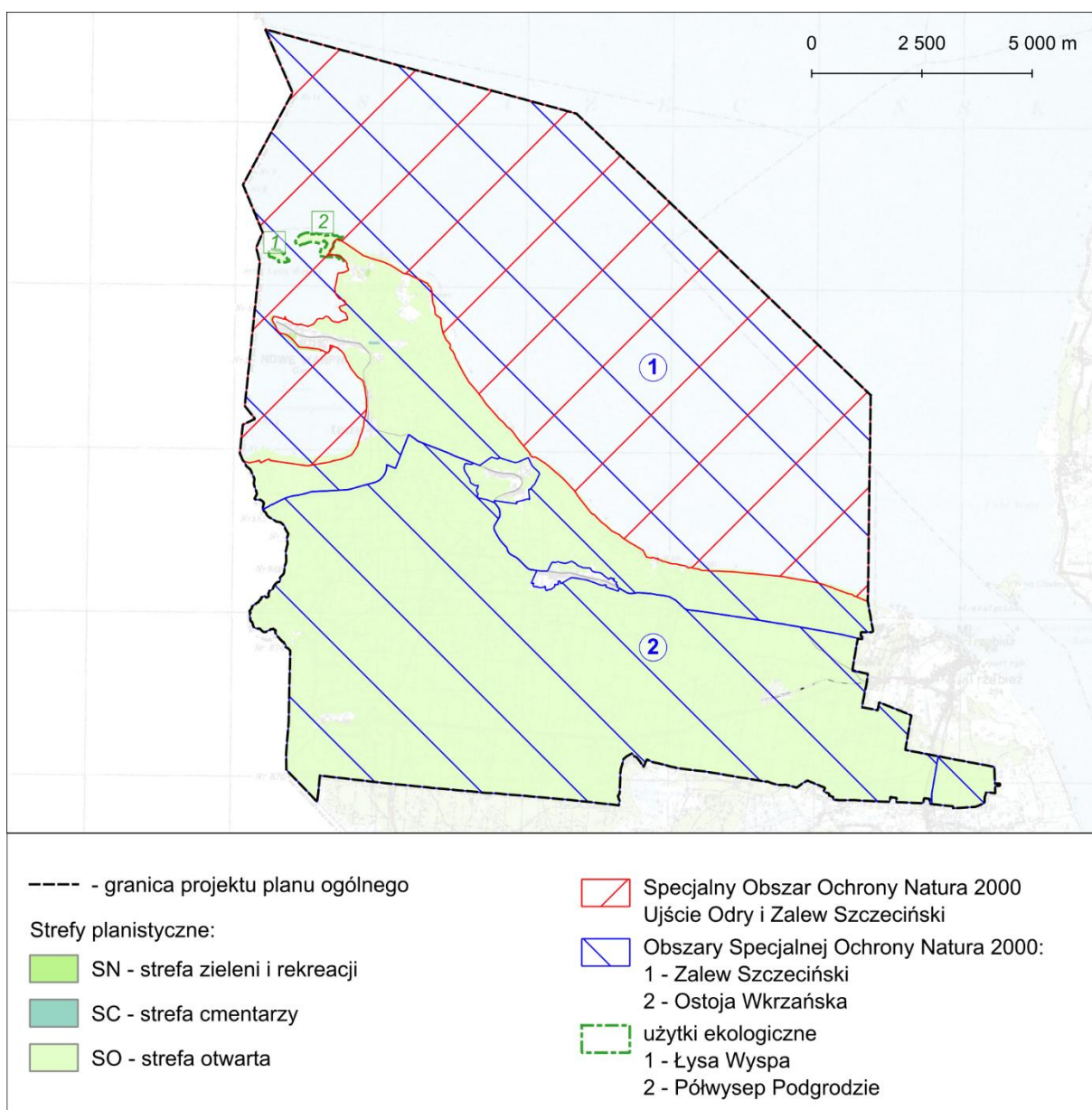
Podsumowując, wpływ ustaleń planu ogólnego gminy Nowe Warpno na ukształtowanie terenu można uznać za umiarkowany i kontrolowany, z uwagi na powiązanie nowych inwestycji z istniejącym zainwestowaniem, unikanie lokalizacji zabudowy na terenach szczególnie wrażliwych oraz zapewnienie funkcji ochronnych przez strefę otwartą. Projekt planu pozostaje zgodny z przepisami ochrony środowiska, gwarantując zachowanie równowagi między rozwojem przestrzennym, a ochroną zasobów glebowych gminy.

Oddziaływanie na florę, faunę i różnorodność biologiczną

Projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno został opracowany w oparciu o dogłębną analizę warunków środowiskowych, uwzględniając wyjątkowe wartości przyrodnicze i krajobrazowe tego obszaru. Gmina Nowe Warpno jest w znacznej części objęta różnorodnymi formami ochrony przyrody, zarówno wynikającymi z przepisów krajowych, jak i europejskich. Na jej terenie znajdują się trzy obszary Natura 2000: Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, Zalew Szczeciński PLB320009 i Ostoja Wkrzańska PLB320014, dwa użytki ekologiczne: Łysa Wyspa, Półwysep Podgrodzie oraz pomniki przyrody. Tak rozbudowany system ochrony przyrody na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym wymaga szczególnego podejścia planistycznego, opartego na zasadach zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, zachowania integralności sieci ekologicznej oraz spójności krajobrazowej. Układ funkcjonalno-przestrzenny przyjęty w projekcie planu ogólnego został zaprojektowany w sposób minimalizujący presję inwestycyjną na obszary przyrodniczo najcenniejsze. W każdej ze stref uwzględniono zarówno obowiązujące przepisy ochrony przyrody, jak i wartość krajobrazową, hydrologiczną i ekologiczną obszaru.

Strefa otwarta (SO) pełni kluczową rolę w strukturze przestrzennej gminy, zarówno pod względem przyrodniczym, jak i krajobrazowym. Stanowi ona dominującą powierzchniowo część gminy, obejmując rozległe połacie obszarów leśnych Puszczy Wkrzańskiej, łąk, torfowisk, dolin rzecznych i podmokłych terenów i jezior. Strefa otwarta pokrywa się przestrzennie z obszarami Natura 2000: „Ostoja Wkrzańska” (PLB320014) oraz „Zalew Szczeciński” (PLB320009), a także użytkami ekologicznymi. W strefie otwartej przewidziano wyłącznie ograniczone formy zagospodarowania, zgodne z celami ochrony przyrody np. działalność rolnicza, leśna, turystyka, rekreacja ekstensywna, utrzymanie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Strefa ta służy utrzymaniu ciągłości ekologicznej korytarzy migracyjnych zwierząt, wysokiego poziomu retencji wodnej (naturalnej i technicznej), stabilności mikroklimatu i jakości powietrza, warunków siedliskowych dla cennych gatunków awifauny i ssaków, walorów widokowych i otwartości krajobrazu wiejskiego.

Strefa zieleni i rekreacji (SN) obejmuje tereny nabrzeżne Jeziora Nowowarpieńskiego, a także tereny obszary sportu i rekreacji zlokalizowane w rejonie osiedli Grądko i Podgrodzie. Wszelkie działania w tej strefie powinny być ukierunkowane na utrzymanie funkcji krajobrazowych i ekologicznych, bez wprowadzania elementów mogących zakłócić warunki siedliskowe gatunków ptaków lub funkcjonowanie ekosystemów przybrzeżnych. Jej zagospodarowanie umożliwi rekreacyjne wykorzystanie przestrzeni przy zachowaniu walorów krajobrazowych.

Rysunek 9. Lokalizacja stref SC, SN oraz SO względem obszarowych form ochrony przyrody

Strefa cmentarzy (SC), mimo niewielkiej powierzchni, ma znaczenie ekologiczne. Zieleń cmentarna wspiera infiltrację wód, retencję i lokalny mikroklimat, a także może pełnić funkcje siedliskowe w przestrzeniach zabudowanych.

Zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa

Strefy z zabudową mieszkaniową i zagrodową zostały wyznaczone w sposób przemyślany i ograniczony przestrzennie, wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Podejście to sprzyja wykorzystaniu istniejącej infrastruktury technicznej, ogranicza rozpraszanie zabudowy i minimalizuje presję inwestycyjną na tereny przyrodniczo wrażliwe.

W ramach profilu dodatkowego, w strefach SJ dopuszczono rozwój zabudowy letniskowej oraz rekreacji indywidualnej. Tereny te zostały wyznaczone z myślą o zaspokojeniu rosnących potrzeb mieszkańców i turystów w zakresie wypoczynku w otoczeniu przyrody, bez generowania nadmiernej presji na środowisko naturalne.

Część tych stref znajduje się w granicach obszarów Natura 2000 Zalew Szczeciński i Ostoja Wkrzańska, jednak dotyczy to wyłącznie terenów już przekształconych lub sąsiadujących z zwartą zabudową. Nie przewidziano lokalizacji nowych, izolowanych enklaw zabudowy na obszarach cennych przyrodniczo ani w przestrzeniach wolnych od antropopresji. Wskazane podejście odpowiada zasadzie unikania kolizji z celami ochrony przyrody i pozwala na zachowanie integralności sieci Natura 2000 oraz funkcjonalności korytarzy ekologicznych. Nie wyznaczono stref mieszkaniowych i zagrodowych w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński. Dodatkowo, żadna ze stref nie wkracza bezpośrednio w obszar użytków ekologicznych „Łysa Wyspa” oraz „Półwysep Podgrodzie”, co zapewnia zachowanie siedlisk ptaków wodno-błotnych oraz ekosystemów przybrzeżnych.

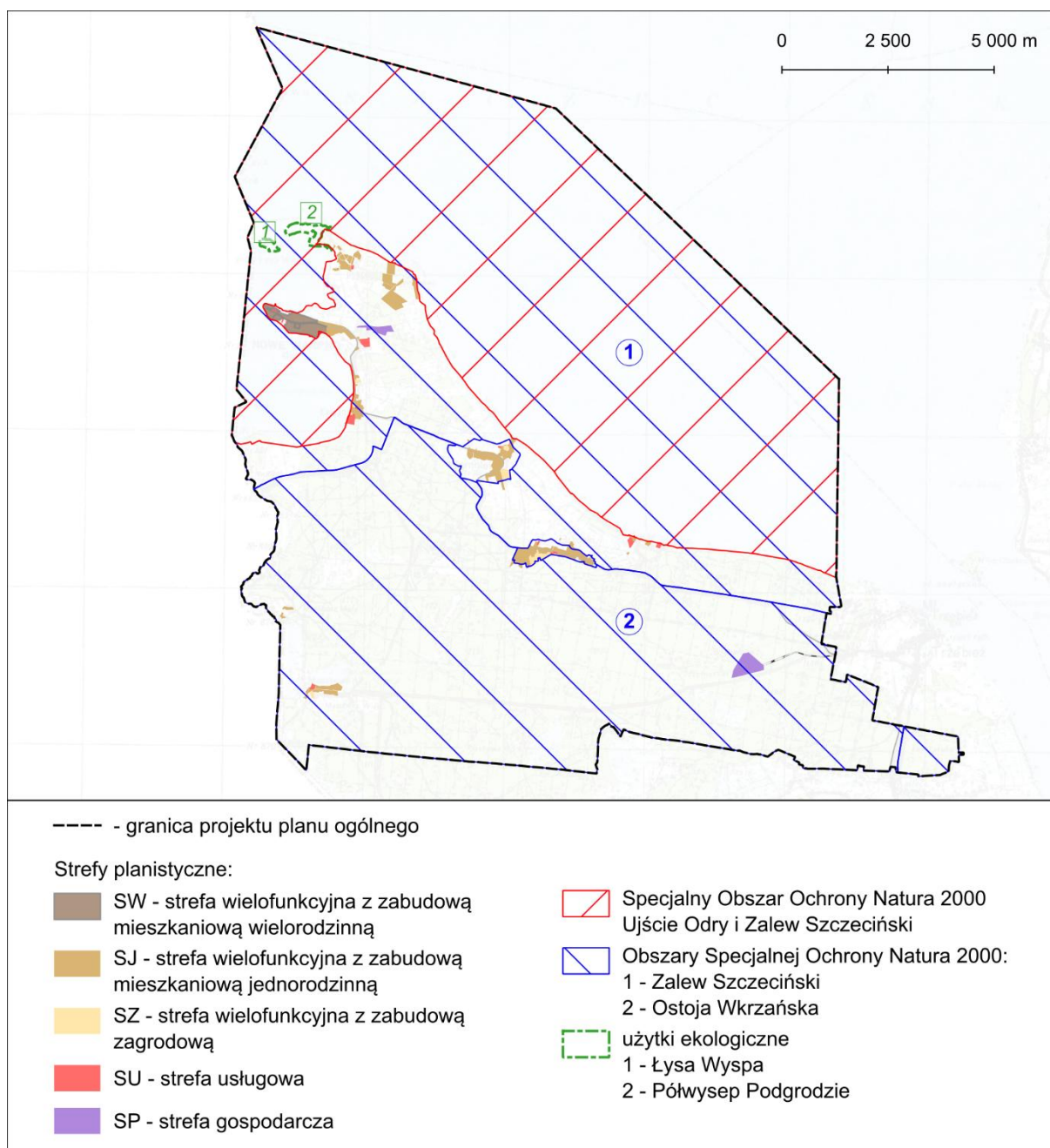
Dla stref mieszkaniowych i zagrodowych określone zostały wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy. Rozwiązania te mają na celu m.in. harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w krajobraz gminy, zachowanie wartości widokowych i otwartości przestrzeni w sąsiedztwie obszarów chronionych, a także ograniczenie presji urbanizacyjnej i wizualnej na obszary o szczególnym znaczeniu przyrodniczym i krajobrazowym.

Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania planistyczne w zakresie zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej uwzględniają zarówno uwarunkowania środowiskowe, jak i wymogi wynikające z ochrony przyrody, co zapewnia spójność z zasadą zrównoważonego rozwoju, minimalizuje ryzyko kolizji z celami ochrony oraz pozwala zachować ciągłość ekologiczno-przestrzenną i integralność chronionych systemów przyrodniczych.

Strefy inwestycyjne

Strefy usługowe (SU) i gospodarcze (SP) zostały wyznaczone w oparciu o istniejące kierunki zagospodarowania przestrzennego, z poszanowaniem dotychczasowych funkcji terenów oraz ich lokalnych uwarunkowań środowiskowych. Lokalizacje tych stref koncentrują się na obszarach już przekształconych lub wcześniej wskazanych w dokumentach planistycznych do obsługi ww. funkcji. Nie przewidziano lokalizacji nowych, rozległych terenów inwestycyjnych w przestrzeniach dotychczas niezurbanizowanych, szczególnie o wysokich walorach przyrodniczych.

W przypadku stref gospodarczych i usługowych zlokalizowanych w sąsiedztwie lub w granicach Obszarów Natura 2000, plan nie przewiduje wprowadzenia nowych, intensywnych funkcji inwestycyjnych bez zachowania reżimów ochronnych. Wszystkie potencjalne inwestycje w tych lokalizacjach, w tym ewentualna rozbudowa działalności usługowej, produkcyjnej itd., będą podlegały obowiązkowi przeprowadzenia odrębnych procedur oceny oddziaływania na środowisko na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody i ustawą ooś.

Rysunek 10. Lokalizacja stref wielofunkcyjnych, usługowych i gospodarczych względem obszarowych form ochrony przyrody

Należy podkreślić, że plan ogólny ma charakter kierunkowy – nie przesądza o realizacji konkretnych inwestycji, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji. Szczegółowe ustalenia w zakresie przeznaczenia terenów, parametrów technicznych inwestycji oraz potencjalnego oddziaływania na środowisko będą przedmiotem odrębnych procedur planistycznych i środowiskowych, realizowanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W ramach tych procedur zostaną przeprowadzone szczegółowe analizy lokalizacji, skali inwestycji oraz jej zgodności z celami ochrony przyrody, w tym z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów dotyczących obszarów Natura 2000.

Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania przestrzenne uwzględniają wysoką wartość przyrodniczą i krajobrazową gminy Nowe Warpno oraz jej szczególne położenie w strukturze systemu obszarów chronionych. Rozmieszczenie stref planistycznych zostało przeprowadzone w sposób minimalizujący ryzyko kolizji z celami ochrony przyrody, przy jednoczesnym zapewnieniu

możliwości kontynuacji i rozwoju istniejących funkcji osadniczych oraz gospodarczych. Plan stanowi wyważoną podstawę do dalszych działań planistycznych, umożliwiając zachowanie spójności ekologicznej, racjonalne gospodarowanie przestrzenią i realizację założeń zrównoważonego rozwoju. Inwestycje które mogą oddziaływać na środowisko lub obszary chronione, będą wymagały przeprowadzenia odrębnych ocen oddziaływania na środowisko na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno będzie wiązać się z przekształceniami przestrzennymi, w tym rozwojem nowej zabudowy i infrastruktury w poszczególnych strefach planistycznych. Zmiany te mogą skutkować punktowymi lub rozproszonymi oddziaływaniami na środowisko wodne, w szczególności poprzez zwiększenie powierzchni uszczelnionych, wzrost ilości wytwarzanych ścieków komunalnych oraz potencjalne zagrożenia związane z realizacją inwestycji liniowych.

W celu ograniczenia tych negatywnych skutków, projekt planu ogólnego wprowadza konkretne standardy urbanistyczne, w tym określenie maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, co pozwala na zachowanie naturalnych warunków infiltracji wód opadowych, wspiera retencję oraz ogranicza odpływ powierzchniowy i erozję gleb. Ma to bezpośrednie znaczenie dla ochrony bilansu wodnego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz stabilności lokalnego klimatu.

Chociaż ustalenia planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie zawierają szczegółowych regulacji dotyczących ochrony wód, to poprzez odpowiednie rozmieszczenie stref planistycznych z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań hydrograficznych, istotnie przyczyniają się do ograniczenia potencjalnych zagrożeń dla zasobów wodnych.

W wewnętrznych powiązaniach przyrodniczych na terenie gminy największą rolę odgrywa sieć powiązań hydrologiczno-leśnych. Szczególne znaczenie mają Zalew Szczeciński i Jezioro Nowowarpieńskie wraz z przybrzeżnymi torfowiskami i terenami podmokłymi, a także zwarte kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej z torfowiskami o wysokiej wartości przyrodniczej, które wspólnie tworzą spójny układ ekologiczny. System ten pełni istotną funkcję łącznikową pomiędzy najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi i chronionymi, stanowiąc integralną część regionalnej i ponadregionalnej sieci ekologicznej. Wody powierzchniowe oraz przyległe tereny podmokłe i torfowiska są naturalnymi rezerwuarami bioróżnorodności, dlatego szczególnie istotne jest by nie doprowadzić do przerwania ich ciągłości, a tym samym zaniku cennych ekosystemów wodnych i wodno-błotnych. W projekcie planu obszary te zostały w sposób świadomy objęte strefą otwartą (SO), co chroni ich ciągłość, służy zachowaniu funkcji hydrologicznych i ogranicza możliwość wprowadzania nowych form intensywnego zagospodarowania. Dodatkowo, w projekcie planu nie przewidziano lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej na terenach szczególnego zagrożenia powodziowego, co stanowi istotny element polityki adaptacji do zmian klimatu i zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie gminy zlokalizowane jest ujęcie wód podziemnych, służące lokalnemu zaopatrzeniu mieszkańców w wodę pitną. Zostało ono uwzględnione w projekcie planu poprzez włączenie do strefy infrastrukturalnej (SI). Takie rozwiązanie zapewnia możliwość utrzymania i rozwoju urządzeń zaopatrzenia w wodę, a jednocześnie pozwala na odpowiednie dostosowanie ustaleń planistycznych do lokalnych uwarunkowań przestrzennych. Plan nie przewiduje lokalizacji funkcji mogących generować istotne zagrożenie dla jakości wód w bezpośrednim sąsiedztwie ujęcia.

Projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno uwzględnia ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, a przyjęte rozwiązania przestrzenne takie jak koncentracja zabudowy, ochrona dolin rzecznych oraz wykluczenie zabudowy z obszarów zalewowych wspierają realizację celów środowiskowych określonych dla JCWP i JCWPd z obszaru gminy. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania na ujęcie wód podziemnych, a wszystkie nowe inwestycje, zgodnie

z obowiązującymi przepisami, będą musiały uwzględniać rozwiązania projektowe ograniczające ryzyko zanieczyszczenia zasobów wodnych. W konsekwencji, ustalenia planu ogólnego nie generują istotnych zagrożeń dla jakości wód.

Krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno będzie miała wpływ na kształtowanie krajobrazu gminy, głównie poprzez rozwój zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej oraz gospodarczej, a także budowę i modernizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w ramach wyznaczonych stref funkcjonalnych. Wpływ ten należy jednak ocenić jako umiarkowany i możliwy do kontrolowania, ponieważ plan został opracowany z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań krajobrazowych, form ochrony przyrody oraz obowiązujących dokumentów strategicznych.

Na obszarze gminy występują tereny o szczególnych walorach przyrodniczo-kulturowych, koncentrujące się wzdłuż brzegów Jeziora Nowowarpieńskiego, Zalewu Szczecińskiego oraz otaczających je torfowisk i lasów. Przestrzenie te są kluczowym elementem tożsamości krajobrazowej gminy, a zarazem pełnią istotne funkcje ekologiczne, estetyczne i turystyczne. W odpowiedzi na te uwarunkowania, w planie ogólnym najcenniejsze krajobrazowo tereny zostały włączone do strefy otwartej (SO), która spełnia rolę ochronną. Ogranicza ona możliwość rozwoju intensywnej zabudowy i zapewnia zachowanie integralności oraz naturalnego charakteru przestrzeni o wysokim znaczeniu estetycznym, kulturowym i przyrodniczym. Należy podkreślić, iż wyznaczenie strefy otwartej nadal umożliwi wykorzystywanie terenów do celów rekreacyjnych, wypoczynkowych, jako tereny: lasu, zieleni naturalnej, ogrodów działkowych, wód. Ponadto w strefie otwartej mogą znajdować się elementy infrastruktury transportowej oraz tereny związane z infrastrukturą techniczną. Dzięki temu rozwój przestrzenny gminy może być kontynuowany bez ryzyka nadmiernej antropopresji na obszary cenne krajobrazowo.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy istotną rolę odgrywa również strefa zieleni i rekreacji (SN), pełniąca funkcję uzupełniającą wobec strefy otwartej. Obejmuje ona tereny zieleni komponowanej i rekreacyjnej w obrębie miejscowości, często pełniące również funkcje buforowe pomiędzy obszarami przyrodniczymi a terenami zabudowy.

Strefy mieszkaniowe oraz usługowo-gospodarcze zostały zlokalizowane głównie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów, co pozwala ograniczyć rozpraszanie nowej zabudowy i jej negatywne oddziaływanie na krajobraz otwarty. Ich modernizacja lub umiarkowany rozwój nie stanowi zagrożenia dla wartości krajobrazowych ani integralności przestrzennej chronionych obszarów. Parametry urbanistyczne tych stref, takie jak intensywność zabudowy, wysokość budynków czy wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej, zostały dostosowane do charakteru otoczenia oraz specyfiki krajobrazu gminy.

Plan ogólny uwzględnia istniejący stan zagospodarowania przestrzennego i nie przewiduje działań, które mogłyby istotnie pogłębić przekształcenia krajobrazu. Przeciwnie, poprzez preferowanie lokalizacji nowych inwestycji w sąsiedztwie terenów już zagospodarowanych, dokument wspiera racjonalne wykorzystanie przestrzeni, ograniczając presję na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i estetycznych.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń planu ogólnego gminy Nowe Warpno na krajobraz należy ocenić jako umiarkowane. Wyznaczone strefy planistyczne zostały zaplanowane z poszanowaniem lokalnych uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych, co umożliwi ich skuteczną ochronę przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno, z uwagi na swoją specyfikę, nie zawiera szczegółowych ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Niemniej jednak w sposób pośredni uwzględnia obecność obiektów i obszarów zabytkowych m.in. poprzez dostosowanie parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu w wybranych strefach planistycznych do istniejącej struktury przestrzennej i historycznej. Kwestie szczegółowej ochrony zabytków będą rozstrzygane na etapie

opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie planu ogólnego zostały zaprojektowane w sposób, który nie generuje uciążliwości dla terenów sąsiednich, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi przestrzennemu z poszanowaniem ładu przestrzennego oraz istniejących wartości kulturowych i historycznych. W związku z tym nie przewiduje się, aby ustalenia planu miały negatywny wpływ na istniejące dobra materialne.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

Ustalenia projektu uwzględniają zarówno istniejące warunki zagospodarowania przestrzennego, jak i potrzeby mieszkańców w zakresie dostępności usług, infrastruktury i rozwoju gospodarczego. Większość wyznaczonych stref usługowych, gospodarczych i infrastrukturalnych została zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie już przekształconych terenów, na obrzeżach istniejących miejscowości lub wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Pozwala to zminimalizować ryzyko potencjalnych kolizji oraz ograniczyć negatywny wpływ nowych inwestycji na tereny zamieszkałe. Zaproponowany układ stref sprzyja ograniczaniu rozpraszania zabudowy, promując rozwój skoncentrowany i oparty o istniejącą infrastrukturę. Takie podejście znacząco redukuje presję inwestycyjną na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz zwiększa bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców poprzez ograniczenie ekspozycji na potencjalne źródła zanieczyszczeń (np. hałasu, emisji z transportu, substancji niebezpiecznych). Potencjalne ryzyko konfliktów społecznych może wystąpić w przypadku planowanych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, szczególnie jeśli dotyczy to działalności przemysłowej, przetwórstwa odpadów czy rozbudowy infrastruktury technicznej. Jednak z uwagi na fakt, że potencjalna realizacja tych inwestycji będzie podlegać odrębnym procedurom, w tym ocenie oddziaływania na środowisko, konsultacjom społecznym oraz lokalizacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ryzyko eskalacji takich napięć należy ocenić jako niskie.

8. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW CHRONIONYCH

Opracowany projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno, jako dokument o charakterze strategicznym, może pośrednio wiązać się z realizacją przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z katalogiem określonym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Plan ten nie określa jednak szczegółowych lokalizacji ani warunków realizacji takich inwestycji – jego rola ogranicza się do wyznaczenia stref planistycznych oraz przypisania im funkcji podstawowych i dodatkowych.

Ze względu na ogólny charakter dokumentu, nie jest możliwe na tym etapie precyzyjne prognozowanie oddziaływań na poszczególne elementy środowiska. Wszelkie inwestycje mogące oddziaływać znacząco na środowisko, w tym w strefach gospodarczych (SP), usługowych (SU), będą wymagały odrębnej oceny środowiskowej na dalszych etapach planowania, przede wszystkim przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w ramach procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W odniesieniu do obszarów objętych ochroną przyrody, w tym Obszarów Natura 2000, należy zaznaczyć, że strefy planistyczne zostały rozmieszczone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy lub na terenach już przekształconych. Takie podejście minimalizuje ryzyko ingerencji w cenne struktury przyrodnicze i ogranicza presję na obszary o najwyższej wartości.

Z punktu widzenia uwarunkowań środowiskowych, sama zmiana przeznaczenia gruntu na etapie planu ogólnego nie oznacza automatycznie wystąpienia negatywnego wpływu na środowisko. Wprost przeciwnie, dalsze etapy planowania tj. sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będą wymagać przeprowadzenia ponownej, szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko. Oceny te pozwolą na wprowadzenie odpowiednich środków ochronnych, a także na dostosowanie parametrów planowanych inwestycji do lokalnych uwarunkowań przyrodniczych.

W efekcie, dopiero na poziomie planów miejscowych możliwe będzie dokładne zidentyfikowanie i ograniczenie potencjalnych kolizji środowiskowych. Tym samym plan ogólny wyznacza jedynie ogólne ramy zagospodarowania, natomiast szczegółowa ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych gminy będzie realizowana na dalszych etapach planowania – przede wszystkim poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz towarzyszące im procedury oceny oddziaływania na środowisko.

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Nowe Warpno, jako jednostka położona w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwowej z Niemcami, podlega szczególnej analizie w kontekście potencjalnego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Istotne są tu zwłaszcza elementy środowiska wodnego (Zalew Szczeciński, Jezioro Nowowarpieńskie), krajobrazowego i przyrodniczego, które stanowią część wspólnego dziedzictwa naturalnego regionu pogranicza, w tym w ramach obszarów Natura 2000 i ekosystemów stref nadbrzeżnych.

Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno mają jednak charakter ramowy i kierunkowy – nie przesądzają o realizacji konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a ich ewentualna lokalizacja i skala będą każdorazowo przedmiotem szczegółowych procedur planistycznych i środowiskowych, również z uwzględnieniem uwarunkowań transgranicznych, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Plan nie przewiduje lokalizacji instalacji przemysłowych, infrastruktury energetycznej ani innych obiektów, które mogłyby generować emisje zanieczyszczeń do powietrza, wód czy gleby w skali ponadlokalnej. Nie projektuje się również dużych inwestycji infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwowej, które mogłyby oddziaływać na środowisko po stronie niemieckiej.

W świetle powyższego oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przeprowadzoną analizą, brak jest podstaw do uznania, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno może powodować transgraniczne oddziaływanie na środowisko. W przypadku planowania konkretnych przedsięwzięć mogących generować takie ryzyko, obowiązek przeprowadzenia procedury transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko zostanie rozważony na dalszym etapie, zgodnie z ustawą o ocenach oddziaływania na środowisko oraz postanowieniami Konwencji z Espoo.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Opracowany projekt planu ogólnego gminy Nowe Warpno stanowi dokument planistyczny, którego głównym celem jest wyznaczenie ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego, uwzględniając zarówno potrzeby rozwoju, jak i konieczność ochrony zasobów środowiskowych. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma wyznaczenie stref planistycznych oraz przypisanie im funkcji podstawowych i dodatkowych, co pozwala na optymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy. Jednym z mechanizmów wspierających uporządkowany rozwój przestrzenny jest wyznaczenie Obszarów Uzupełnienia Zabudowy (OUZ), w których możliwe

będzie wydawanie decyzji o warunkach zabudowy bez konieczności sporządzania miejscowego planu.

Plan ogólny zakłada także ochronę zasobów środowiskowych poprzez ograniczenie możliwości inwestycyjnych na terenach szczególnie wrażliwych – takich jak strefy brzegowe Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego, torfowiska, obszary podmokłe oraz strefy ochrony ujęć wód. Obszary te ujęto w ramach stref otwartych (SO), zieleni i rekreacji (SN) lub stref o niskiej intensywności zabudowy, co pozwala na ograniczenie presji inwestycyjnej. Tego rodzaju podejście sprzyja zachowaniu ciągłości ekologicznej, utrzymaniu retencji wodnej, ochronie bioróżnorodności oraz zachowaniu wysokich walorów krajobrazu kulturowego i naturalnego charakterystycznych dla gminy.

W planie ogólnym gminy Nowe Warpno zawarto ogólne wytyczne dla projektantów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz organów wydających decyzje o warunkach zabudowy, określające dopuszczalny zakres oraz ograniczenia w zmianie przeznaczenia terenów. Na etapie planowania miejscowego oraz w ramach procedur administracyjnych niezbędne będzie wdrażanie szczegółowych rozwiązań zapobiegawczych i kompensacyjnych, takich jak wprowadzanie zieleni izolacyjnej, zakładanie lub odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień, wprowadzenie systemów retencji wód opadowych czy zrównoważonych systemów gospodarki ściekowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

11. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Ocena oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno została przeprowadzona z zastosowaniem metod dostosowanych do charakteru dokumentu oraz skali przestrzennej objętej prognozą. Z uwagi na ramowy i strategiczny charakter planu ogólnego, zastosowano podejście umożliwiające identyfikację potencjalnych zagrożeń i presji środowiskowych związanych z realizacją przyszłych inwestycji, przy jednoczesnym uwzględnieniu niepewności wynikającej z braku szczegółowych ustaleń projektowych. Biorąc pod uwagę powyższe wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

- Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
- Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w o.o.s. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji potraktowano jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregoś z komponentów w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania. Szczegółowe kryteria oceny metodą matrycową, a także założenia, jakie podjęto przy określaniu obu metod opisano w dalszej części opracowania.

12. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno, ze względu na jego ogólny charakter, będzie możliwa przede wszystkim na dalszych etapach procesu planistycznego tj. w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w toku indywidualnych procedur środowiskowych związanych z realizacją konkretnych inwestycji. Ponieważ plan ogólny nie przesądza o szczegółowej lokalizacji inwestycji, rzeczywiste oddziaływania będzie można w pełni ocenić dopiero na poziomie dokumentów bardziej szczegółowych. W związku z tym proponowane metody analizy skutków mają charakter orientacyjny i będą wymagały uszczegółowienia w zależności od zakresu i rodzaju realizowanych inwestycji.

Rekomendowane metody analizy obejmują:

- analizę tempa i skali przyrostu terenów zabudowanych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na spójność struktury przestrzennej gminy oraz zachowanie terenów otwartych;
- analizę rozwoju infrastruktury technicznej, w tym kanalizacji sanitarnej, wodociągów, systemów retencji wód opadowych, lokalnych oczyszczalni ścieków, odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz sieci elektroenergetycznych, z oceną ich wpływu na lokalne zasoby;
- monitorowanie presji inwestycyjnej na tereny biologicznie czynne, korytarze ekologiczne i formy ochrony przyrody, w tym ocenę przestrzegania zasad ochrony ustalonych w planie;
- ocenę zmian w strukturze użytkowania gruntów, w tym skutków dla wartości przyrodniczych, produkcji rolnej oraz estetyki krajobrazu;
- analizę poziomu fragmentaryzacji terenów otwartych i zielonych, co pozwala ocenić ciągłość układów ekologicznych oraz stopień zachowania funkcji buforowych i retencyjnych;
- przegląd oddziaływań punktowych i liniowych źródeł zanieczyszczeń, w tym hałasu, emisji spalin i ścieków z nowych inwestycji infrastrukturalnych;
- weryfikację skuteczności działań zapobiegawczych i kompensacyjnych, takich jak: pasy zieleni izolacyjnej, biologicznie czynne nawierzchnie, retencja, ograniczenia zabudowy na terenach zagrożonych powodzią lub osuwiskami;
- monitoring jakości komponentów środowiska, oparty o dane z państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ, GIOŚ) w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, stanu gleb, hałasu, PEM i bioróżnorodności;
- prowadzenie konsultacji społecznych oraz analiz satysfakcji mieszkańców, co pozwoli na ocenę odbioru wdrażanych rozwiązań i ich wpływu na jakość życia.

Zaleca się, aby monitorowanie skutków środowiskowych wynikających z realizacji ustaleń planu odbywało się regularnie i wieloaspektowo, przy współdziałaniu jednostek samorządu terytorialnego, organów administracji oraz służb odpowiedzialnych za ochronę środowiska.

Podsumowując, proponowane metody analizy pozwalają na śledzenie wpływu realizacji planu na środowisko oraz wdrażanie ewentualnych działań korygujących. Ostateczna skuteczność tych analiz będzie jednak zależna od tego, w jakim zakresie i tempie plan ogólny znajdzie odzwierciedlenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Kluczowe będzie tu także zapewnienie spójności między dokumentami planistycznymi a narzędziami zarządzania środowiskiem oraz integracja aspektów środowiskowych z decyzjami inwestycyjnymi i przestrzennymi podejmowanymi w gminie Nowe Warpno.

13. ANALIZA WARIANTOWA

Zaproponowany w projekcie planu ogólnego Gminy Nowe Warpno układ stref planistycznych będzie miał wpływ na sposób zagospodarowania przestrzennego. Przyjęte rozwiązania mogą skutkować zmianami w strukturze użytkowania terenu, w szczególności w kontekście przekształcania gruntów rolnych oraz zmian funkcji wybranych obszarów. Plan został jednak opracowany z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, lokalnych uwarunkowań środowiskowych oraz obowiązujących przepisów prawa, a jego zapisy w sposób świadomy minimalizują potencjalne oddziaływania na środowisko.

W toku prac nad dokumentem przeprowadzono analizę możliwych wariantów przestrzennych, uwzględniając w szczególności propozycje zgłaszane w ramach procedury planistycznej – w tym wnioski mieszkańców, jednostek pomocniczych, organów administracji oraz instytucji publicznych. Wariantowanie objęło ocenę potencjalnych kierunków rozwoju zabudowy, zagospodarowania terenów rekreacyjnych oraz ochrony obszarów przyrodniczo cennych. Efektem tych analiz było wypracowanie najbardziej zrównoważonego rozwiązania, odpowiadającego potrzebom lokalnej społeczności, przy jednoczesnym uwzględnieniu rygorów ochrony środowiska. Szczególny nacisk położono na zachowanie integralności obszarów Natura 2000, ochronę stref brzegowych Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego, racjonalne wykorzystanie terenów już przekształconych oraz unikanie ekspansji zabudowy na tereny leśne i podmokłe. Przeprowadzona analiza wariantowa stanowiła istotny element procesu identyfikacji uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych oraz określenia realistycznych kierunków zagospodarowania przestrzeni gminy w zgodzie z jej zasobami i ograniczeniami.

Plan ogólny stanowi kontynuację dotychczasowej polityki przestrzennej, jednocześnie ją aktualizując i dostosowując do zmienionych uwarunkowań formalnoprawnych oraz społeczno-gospodarczych. W tym ujęciu plan pełni rolę narzędzia porządkującego, zapewniającego spójność działań planistycznych i zgodność z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zastosowane w planie rozwiązania planistyczne, obejmujące:

- wyznaczenie stref planistycznych,
- określenie gminnych standardów urbanistycznych,
- wskazanie obszarów uzupełnienia zabudowy,
- wyznaczenie obszaru zabudowy śródmiejskiej,
- uporządkowanie kierunków rozwoju funkcjonalnego gminy,

pozwalają na efektywne i zrównoważone kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom demograficznym, inwestycyjnym oraz społecznym. Planowany rozwój odbywać się będzie przede wszystkim w oparciu o istniejącą strukturę osadniczą, z ograniczoną ingerencją w obszary cenne przyrodniczo takie jak Zalew Szczeciński, Jezioro Nowowarpieńskie oraz tereny leśne.

Dla celów analizy porównawczej rozważono również wariant alternatywny – zakładający brak uchwalenia planu ogólnego i utrzymanie dotychczasowego stanu planistycznego, tj. funkcjonowania wyłącznie na podstawie obecnego Studium oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wariant ten skutkowałby:

- ograniczeniem możliwości kompleksowego zarządzania przestrzenią gminy,
- utrwaleniem rozproszonej struktury zabudowy i nieefektywnym wykorzystaniem infrastruktury technicznej,
- zwiększoną presją urbanizacyjną na obszary o wysokich walorach przyrodniczych,
- brakiem dostosowania dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności wynikających z nowelizacji ustawy planistycznej z 2023 r.

Mając powyższe na uwadze, jako wariant preferowany przyjęto realizację planu ogólnego w zaproponowanym kształcie. Rozwiązania przyjęte w dokumencie zostały ocenione jako optymalne, zarówno pod względem gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym.

Podsumowując, projekt planu ogólnego Gminy Nowe Warpno uwzględnia wyniki analiz przestrzennych, środowiskowych i infrastrukturalnych, a także postulaty zgłaszane w toku procedury planistycznej. Zaproponowane strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne stanowią racjonalną podstawę do dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy, gwarantując zgodność z przepisami oraz spójność z polityką przestrzenną na poziomie lokalnym i regionalnym.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na terenie gminy Nowe Warpno zlokalizowane są trzy obszary wchodzące w skład europejskiej sieci Natura 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński obejmuje północną część gminy, w tym fragmenty Zalewu Szczecińskiego i jego stref przybrzeżnych, a także Jezioro Nowowarpieńskie. Obszar ten stanowi kluczowe miejsce żerowiskowe i lęgowe dla licznych gatunków ptaków wodno-błotnych, w tym łabędzia krzykliwego, gągoła, ohara, mewy czarnogłowej i rybitwy czarnej. Odgrywa także ważną rolę jako przystanek migracyjny dla ptaków przelotnych, co nadaje mu szczególne znaczenie w skali całej Europy Środkowej;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Wkrzańska - obejmuje znaczną część Puszczy Wkrzańskiej znajdującej się w południowej i środkowej części gminy. Obszar ten chroni rozległe kompleksy borów sosnowych, bagiennych olsów, wilgotnych łąk oraz torfowisk. Występują tu cenne siedliska przyrodnicze m.in. bory bagienne (91D0*), torfowiska przejściowe (7140), a także populacje takich gatunków jak żuraw, traszka grzebieniasta, bóbr europejski, pachnica dębowa czy mroczek pożółcisty;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Zalew Szczeciński - obejmuje obszary wód otwartych i wybrzeży Zalewu Szczecińskiego oraz fragmenty wysp i półwyspów (w tym półwysep Podgrodzie). Jest to obszar szczególnie istotny dla ptaków zimujących i migrujących, takich jak łódówka, uhla czy gągoł, których koncentracje w sezonie zimowym należą do najwyższych w kraju.

Obszary te mają strategiczne znaczenie dla zachowania spójności sieci Natura 2000, szczególnie na pograniczu polsko-niemieckim. Ich integralność ekologiczna zależy zarówno od zachowania warunków siedliskowych na ich obszarze, jak i od ograniczenia negatywnych oddziaływań z otoczenia takich jak presja urbanizacyjna, zanieczyszczenie wód, fragmentacja krajobrazu czy emisja hałasu. W związku z tym, projekt planu ogólnego został opracowany z uwzględnieniem aktualnych Planów Zadań Ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000 występujących na terenie gminy, co pozwala na skuteczne zachowanie ich wartości przyrodniczych oraz integralności i spójności sieci ekologicznej.

W granicach obszarów Natura 2000 wyznaczono głównie strefę otwartą (SO) oraz strefę zieleni i rekreacji (SN), które zgodnie z przyjętym profilem funkcjonalnym pełnią funkcje ochronne. Umożliwiają one utrzymanie dużego udziału terenów biologicznie czynnych, zachowanie ciągłości siedlisk oraz zapewnienie stabilnych warunków hydrologicznych i mikroklimatycznych, niezbędnych do osiągnięcia celów ochrony siedlisk i gatunków.

Strefy mieszkaniowe (SW, SJ, SZ) oraz gospodarcze i usługowe (SP, SU) zostały zlokalizowane w obrębie istniejących struktur osadniczych oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, gdzie nie występują chronione siedliska czy też ciągi migracyjne. Ich wyznaczenie nie narusza spójności funkcjonalno-przyrodniczej obszarów Natura 2000 ani nie wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia ich celów ochrony. Należy zaznaczyć, że plan ogólny ma charakter

kierunkowy i nie przesądza o realizacji konkretnych inwestycji. Ich faktyczna lokalizacja i parametry techniczne będą przedmiotem oceny na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub procedury decyzji środowiskowej.

Podsumowując, ustalenia projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie będą prowadzić do znaczącego negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000. Przyjęty układ funkcjonalno-przestrzenny sprzyja zachowaniu ciągłości korytarzy ekologicznych, ogranicza ekspansję zabudowy w kierunku terenów najcenniejszych przyrodniczo, a także umożliwi realizację działań zgodnych z priorytetami ochrony gatunków i siedlisk. Potencjalne oddziaływania o charakterze lokalnym ograniczają się do terenów przekształconych, a ich dalsza realizacja będzie uzależniona od wyników oceny oddziaływania na środowisko na poziomie planów miejscowych lub decyzji środowiskowych. Tym samym plan ogólny gminy Nowe Warpno tworzy ramy dla zrównoważonego rozwoju, który nie zagraża spójności ani integralności sieci Natura 2000.

15. WNIOSKI

W wyniku przeprowadzonej analizy ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno oraz ich potencjalnego oddziaływania na środowisko, stwierdza się, że dokument został opracowany z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych, przestrzennych, społecznych i infrastrukturalnych.

Ustalenia planu ogólnego w zakresie wyznaczenia stref planistycznych, określenia gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazania obszarów uzupełnienia zabudowy i obszaru zabudowy śródmiejskiej pozwalają na uporządkowanie struktury przestrzennej gminy oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy. Przyjęte rozwiązania zmierzają do racjonalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury, minimalizując jednocześnie potencjalną presję na obszary cenne przyrodniczo, w tym Zalew szczeciński i Jezioro Nowowarpieńskie, a także rozległe kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej.

Uwzględniając powyższe, realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Nowe Warpno nie powinna skutkować znaczącym negatywnym wpływem na środowisko. Dokument stanowi narzędzie wspierające zrównoważony rozwój przestrzenny gminy i może zostać przyjęty bez konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych bądź kompensacyjnych.

16. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

Celem opracowania planu ogólnego gminy Nowe Warpno jest wypełnienie obowiązku ustawowego i stworzenie podstawy do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy (WZ), które będą możliwe tylko w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy (OUZ).

Dokument zawiera podział gminy na strefy planistyczne oraz określa gminne standardy urbanistyczne, dostosowane do lokalnych warunków przestrzennych i środowiskowych. Podstawę wyznaczenia stref stanowiła aktualna struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy oraz kierunki rozwoju wskazane w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie planu ogólnego Gminy Nowe Warpno wyznaczono następujące typy stref planistycznych: spośród 13 dopuszczonych w art. 13c ust. 2 upzp:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, oznaczona symbolem SW,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, oznaczona symbolem SJ,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, oznaczona symbolem SZ,
- strefa usługowa, oznaczona symbolem SU,
- strefa gospodarcza, oznaczona symbolem SP,
- strefa infrastrukturalna, oznaczona symbolem SI,
- strefa zieleni i rekreacji, oznaczona symbolem SN,
- strefa cmentarzy, oznaczona symbolem SC,
- strefa otwarta, oznaczona symbolem SO,
- strefa komunikacyjna SK.

W wyniku przeprowadzonej delimitacji, obszar gminy został podzielony na 118 rozdzielnych stref planistycznych. Dodatkowo w mieście Nowe Warpno wyznaczono Obszar Zabudowy Śródmiejskiej o powierzchni około 67 ha – zdefiniowany jako zwarta i intensywna struktura zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Określono także lokalizacje OUZ w jednostkach osadniczych, w których możliwe będzie prowadzenie procesu inwestycyjnego w trybie decyzji o warunkach zabudowy.

Z uwagi na ogólny charakter planu ogólnego, dokument ten nie zawiera szczegółowych zapisów dotyczących warunków realizacji poszczególnych ustaleń. Dokument ten określa podstawowe i dodatkowe profile funkcjonalne dla wyznaczonych stref planistycznych, które będą następnie podstawą dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W związku z tym nie jest możliwe przypisanie konkretnych przeznaczeń do poszczególnych działek ani przeprowadzenie precyzyjnej prognozy oddziaływań środowiskowych dla konkretnych inwestycji. Analiza możliwych skutków ogranicza się do poziomu ogólnego i orientacyjnego.

Na obszarze gminy Nowe Warpno występuje rozbudowany system obszarów przyrodniczych i chronionych, obejmujący większość gminy, w skład którego wchodzi obszary Natura 2000, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. W projekcie planu uwzględniono ten system, przypisując terenom o najwyższych walorach środowiskowych funkcje planistyczne ograniczające intensywną zabudowę, w tym zwłaszcza w ramach strefy otwarte. Rozwiązania te chronią ciągłość przyrodniczą i ograniczają presję inwestycyjną w obszarach o największym znaczeniu dla lokalnej bioróżnorodności i krajobrazu.

W kontekście oddziaływania planu ogólnego Gminy Nowe Warpno na środowisko, należy zauważyć, że każda forma nowego zagospodarowania, zwłaszcza w zakresie urbanizacji, nieuchronnie wiąże się z wpływem na środowisko. Skala tego wpływu zależy od rodzaju, intensywności oraz lokalizacji zagospodarowania. Na terenach już zagospodarowanych ustalenia planu nie będą generować nowych presji, a jedynie utrzymywać istniejące przekształcenia. W przypadku dogęszczania zabudowy w granicach istniejących struktur osadniczych, może dojść do zwiększenia intensywności oddziaływań, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnych, hałasu czy emisji zanieczyszczeń. Niemniej jednak taki sposób jest zgodny z zasadami ładu przestrzennego i przeciwdziała dalszemu rozpraszaniu zabudowy na obszary cenne przyrodniczo.

Z kolei zabudowa nowych, dotychczas niezainwestowanych terenów, zwłaszcza o wysokich walorach przyrodniczych i rolniczych, może wiązać się z większymi zmianami środowiskowymi: przekształceniem pokrycia terenu, fragmentacją siedlisk czy przerwaniem ciągłości ekologicznej. Ustalenia projektu planu ogólnego Gminy Nowe Warpno zostały jednak ukierunkowane na minimalizację takich oddziaływań. Dokument uwzględnia ograniczenia wynikające z obowiązujących przepisów prawa, w tym ograniczenie lokalizacji zabudowy na terenach objętych

formami ochrony przyrody, na terenach zagrożonych powodzią i wystąpieniem ruchów masowych czy na gruntach organicznych. W ogólnym założeniu plan utrzymuje dotychczasowe przeznaczenie terenów o wysokiej wartości środowiskowej takich jak tereny leśne, użytki zielone oraz cieki, jeziora i ich strefy buforowe.

Projekt planu uwzględnia również przestrzenny układ elementów przyrodniczego systemu gminy, poprzez nadanie im funkcji planistycznych, które cechują się niską intensywnością użytkowania i ograniczoną ingerencją w środowisko. Natomiast w obrębie stref intensywniejszego użytkowania ustalono konieczność zachowania odpowiedniego udziału powierzchni zabudowy, co ogranicza skutki potencjalnych przekształceń.

Należy podkreślić, że projekt planu ogólnego Gminy Nowe Warpno promuje korzystne kierunki rozwoju przestrzennego, w szczególności ograniczanie rozpraszania zabudowy i wspieranie koncentracji inwestycji w istniejących strukturach osadniczych. Rozwiązania te przyczyniają się do efektywnego wykorzystania przestrzeni oraz ograniczenia presji inwestycyjnej na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo.

Podsumowując, projekt planu ogólnego Gminy Nowe Warpno jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju i stanowi narzędzie do racjonalnego kształtowania przestrzeni przy poszanowaniu wartości środowiskowych. Mimo nieuniknionych oddziaływań towarzyszących procesom rozwojowym, przyjęte rozwiązania planistyczne umożliwiają ich ograniczenie, łagodzenie lub unikanie, zgodnie z obowiązującym prawem i lokalnymi uwarunkowaniami.

17. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

18. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
- Bank Danych o Lasach;
- Centralna Baza Danych Geologicznych;
- Dane udostępnione przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody;
- Dane udostępnione przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
- Geoportal Państwowej Służby Hydrogeologicznej <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>;
- Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>;
- Internetowy System Ostony Kraju;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do plany ogólnego gminy nowe Warpno, Geofabryka Sp. Z o.o., Toruń 2024;
- Państwowy Rejestr Granic;
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na lata 2017 – 2026;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Warpno na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022 – 2025;
- Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2023, kwiecień 2024, GIOŚ Szczecin;
- Rozporządzenie Nr 6/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lipca 1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych w gminie Nowe Warpno;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018);
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Warpno;
- Uchwała nr II/020/2024 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Nowe Warpno.

Paulina Matecka
 uprawniona do wykonywania ocen
 oddziaływania na środowisko
 na podstawie art. 74a ustawy
 z dnia 3 października 2008 r.
 o ocenach oddziaływania na środowisko